

פתרון מבחן 3.2013 - שנת המס 2012

הנחיות כלליות

1. כל שאלה עומדת בפני עצמה. אין שאלה אחת המכילה נתונים המתייחסים לשאלה אחרת.
2. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, בהנחיות ובכללי מס הכנסה ובהנחיות המוסד לביטוח לאומי, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
3. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס חריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
4. במקרים המתאימים בפרק מס הכנסה במבחן, אם לא צוין אחרת בשאלה, יש להתחשב בנקודות זיכוי.
5. חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
6. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. כלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

	<p>שאלה מספר 1.</p> <p>שכרה של לוי - 8,951 ₪ בחודש. ב-10/2012 קיבלה ממעבידה שתי מתנות. האחת - מתנה שערךה ועלותה 153 ₪ לרגל חג הקורבן (עיד אלאדחא) והשנייה - המקאת שי על סך 185 ₪ לרגל נישואיה. [למען הסר ספק, היו אלו המתנות הראשונות שקיבלה בשנת 2012].</p> <p>מהו שכרה של לוי לצורך חישוב מס ("ברוטו למס") בחודש 10/2012 ?</p> <p style="text-align: right;">א. 9,289 ₪ ב. 9,104 ₪ ג. 9,079 ₪ ד. 9,136 ₪</p>
פתרון	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תק' (4)2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים).</p>
	<p>הסבר הפתרון</p> <p>מתנה שנתן מעביד לעובדו לרגל אירוע אישי חד פעמי כמו נישואין, הולדת ילדים, בר/בת מצווה וכו', אינה נחשבת כהכנסה בידי העובד ובלבד שסך כל המתנות שקיבל לרגל אירועים אישיים בשנת המס לא עלה על התקרה.</p> <p>המתנה שקיבלה לוי לרגל נישואיה, בסך של 185 ₪, לא עלתה על הסכום שנקבע בתקנה (4)2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות) - 210 ₪. לפיכך, לא ייזקף לשכרה של לוי שווי בגין מתנה זו.</p> <p>מתנה שנתן מעביד לעובדו לרגל אירועים החוזרים על עצמם מידי שנה, כמו מתנות לרגל חגים, ימי הולדת, שי ליום האשה וכו' - מתנות מסוג זה נחשבות הכנסת עבודה אצל העובד לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, בין שניתנו בכסף ובין שניתנו בשווה כסף, בין שניתנו במישרין או בעקיפין.</p> <p>לפיכך, לשכרה של לוי יש לזקוף סך של 153 ₪, שווי המתנה שקיבלה מהמעביד לרגל חג הקורבן (עיד אלאדחא).</p> <p>שכרה של לוי לצורך חישוב מס ("ברוטו למס") בחודש 10/2012 - 9,104 ₪. (= 8,951 + 153)</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>

<p>פז גר ועובד בחיפה. כפרס על זכייתו בתואר העובד המצטיין, שלח אותו מעבידו, ב-2/2012, לנופש באילת. המעביד שילם לפז, בעד לינה במלון באילת (2 לילות), סך של 520 ₪ (260 ₪ לכל לינה, שֶהם 69 דולר ללינה). בנוסף, שילם המעביד לפז 160 ₪ (שֶהם 43 דולר) בעד כרטיס נסיעה באוטובוס לאילת ובחזרה.</p> <p>מהו הסכום שיש לִזְקוֹף לשכרו של פז, לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לאילת?</p> <p>א. 160 ₪ ב. 0 ₪ ג. 680 ₪ ד. 520 ₪</p>	<p>שאלה מספר 2.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 2(א) לפקודת מס הכנסה, "הכנסת עבודה" היא:</p> <p>" השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; "</p> <p>הסכום ששילם המעביד בעד הוצאות החופשה של פז באילת, סך של 680 ₪, מהווה הכנסה מעבודה אצל פז, לפי ס' 2(א) לפקודה. סכום זה יִזְקוֹף לשכרו.</p> <p><u>680 ₪</u> = 160 נסיעה באוטובוס לאילת ובחזרה + 520 עלות לינה במלון באילת</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 3.</p>	<p>מעבידו של פז הקמיד לרשותו של פז רכב צמוד פרטי לשמושו. הרכב הוא משולב מנוע (היברידי). שנת הרישום של הרכב: 2009, קבוצת המחיר: 5. בחודש 3/2012 שהה פז 3 ימים בחו"ל. באותם 3 ימים השתמשה ברכב ליוז, אשתו של פז (שהיא עקרת בית).</p> <p>מהו שווי השימוש ברכב שיזקף לשכרו של פז ב-3/2012?</p> <p>א. 5,040 ₪ ב. 6,660 ₪ ג. 5,580 ₪ ד. 6,120 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). טבלאות שווי השימוש ברכב צמוד.</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>1. שווי שימוש ברכב (קבוצת מחיר 5) - 6,120 ₪ 2. הפחת (הפחתה) משווי שימוש לרכב משולב מנוע (היברידי) - <u>540</u> ₪ סה"כ <u>5,580</u> ₪</p> <p>תשובה ג.</p>

<p>שאלה מספר 4.</p>	<p>מעבידה של ליו העמיד לרשותה טלפון סלולרי (רט"ן). לפי הסכם העבודה, אם הוצאה החודשית בשל הרט"ן גבוהה מ-100 ₪, משלמת ליו את ההפרש מעל 100 ₪. ב-1/2012 עמדה ההוצאה בשל אותו רט"ן על 138 ₪.</p> <p>מהו שווי הרט"ן שיש לזקוף לשכרה של ליו בתלוש 1/2012 ?</p> <p>א. 100 ₪ ב. 31 ₪ ג. 50 ₪ ד. 12 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד).</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, למעט רדיו טלפון כאמור שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית, או 100 שקלים חדשים לפי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בשל אותה רדיו טלפון נייד".</p> <p>ההוצאה החודשית (ההוצאה שהוצאה בחודש בשל הרט"ן, לרבות הוצאה קבועה, דמי שימוש, מע"מ, תיבה קולית, שירותים נלווים, השתתפות העובד וכדומה) : 138.00 ₪</p> <p>הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 100 ₪ : $\min(100; 138 / 2) = 69.00$ ₪</p> <p>סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד : $138 - 100 = 38.00$ ₪</p> <p>שווי השימוש שיש לזקוף לשכר 1/2012 של ליו : $69.00 - 38.00 = \underline{\underline{31.00}}$ ₪</p> <p>תשובה ב.</p>

<p>ליז, עובדת בת 40, נשואה ואם ל-3 ילדים - ילד אחד בן 14 (יליד 6/5/98) ושני ילדים תאומים בני 18 (ילידי 2/1/94). אחד התאומים הוא ילד משותק. הילד נמצא בבית ולא מוחזק במוסד מיוחד (לילד אין הכנסה). יצויין שפז, בן זוגה של ליז, לא דרש ולא קיבל נקודות זיכוי בשל מי מילדיו.</p> <p>לכמה נקודות זיכוי זכאית ליז בשנת המס 2012?</p> <p>א. 5.75 נ"ז ב. 4.75 נ"ז ג. 7.75 נ"ז ד. 6.75 נ"ז</p>	<p>שאלה מספר 5.</p>														
פתרון															
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 45, 66(ג). תקנות מס הכנסה (זיכוי בצעד נטול יכולת וזיכוי בצעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>														
<p>לפי ס' 45(א) לפקודה - "יחיד תושב ישראל שהיה לו בשנת המס ילד משותק, עיוור או מפגר או שהיה לבן זוגו ילד כאמור, יובאו בחשבון בחישוב המס שלו או של בן זוגו שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד כאמור".</p> <p>לפי ס' 45(ג) לפקודה - "יחיד יהיה זכאי לנקודות הזיכוי על פי סעיף קטן (א) רק אם לא קיבל זיכוי ממס עבור אותו ילד על פי סעיף 44".</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בצעד נטול יכולת וזיכוי בצעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד) - "יחיד תושב ישראל יהא זכאי לזיכוי בצעד הוצאות החזקת קרוב במוסד לפי סעיף 44 לפקודה או לנקודות זיכוי בצעד נטול יכולת לפי סעיף 45 לפקודה, לפי הענין (להלן - המזכה), אם ההכנסה החייבת של המזכה ... לא עלתה על 163,000 ₪ בשנת המס; לענין זה, "הכנסה חייבת" - לרבות הכנסה פטורה ממס על פי דין".</p> <p>הילד המזכה נמצא בבית ולא מוחזק במוסד מיוחד. לפיכך, ליז לא יכולה להנות מזיכוי ממס לפי ס' 45(א) עבור ילדה זה. לילד אין כל הכנסה [לענין תקנה 1 לתקנות מס הכנסה (זיכוי בצעד נטול יכולת וזיכוי בצעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד)].</p> <p>פז, בן זוגה של ליז, לא דרש ולא קיבל נקודות זיכוי בשל ילדיו, לרבות נקודות זיכוי לפי ס' 45(א) לפקודה.</p> <p>לפיכך, ליז זכאית ל-2 נקודות זיכוי בשל ילדה המשותק, מכת סעיף 45(א).</p> <p>נקודות זיכוי להן זכאית ליז בשנת 2012:</p> <table data-bbox="259 1239 1169 1522"> <tr> <td>תושב ישראל</td> <td>2.00 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>נסיעות</td> <td>0.25 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>אשה</td> <td>0.50 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>ילד בן 14</td> <td>1.00 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>2 ילדים בשנת בגרותם</td> <td>$1.00 \times 2 = 2.00$ נ"ז</td> </tr> <tr> <td>ילד נטול יכולת (לפי ס' 45 לפקודה)</td> <td>2.00 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>סה"כ נקודות זיכוי</td> <td>6.75 נ"ז</td> </tr> </table> <p>תשובה ד.</p>	תושב ישראל	2.00 נ"ז	נסיעות	0.25 נ"ז	אשה	0.50 נ"ז	ילד בן 14	1.00 נ"ז	2 ילדים בשנת בגרותם	$1.00 \times 2 = 2.00$ נ"ז	ילד נטול יכולת (לפי ס' 45 לפקודה)	2.00 נ"ז	סה"כ נקודות זיכוי	6.75 נ"ז	<p>הסבר הפתרון</p>
תושב ישראל	2.00 נ"ז														
נסיעות	0.25 נ"ז														
אשה	0.50 נ"ז														
ילד בן 14	1.00 נ"ז														
2 ילדים בשנת בגרותם	$1.00 \times 2 = 2.00$ נ"ז														
ילד נטול יכולת (לפי ס' 45 לפקודה)	2.00 נ"ז														
סה"כ נקודות זיכוי	6.75 נ"ז														

<p>פז, עובד בן 28, חי עם אשתו לוי. לזוג 2 ילדים - הבכור בן 6 והצעיר בן 4. ב-6/2009 פז סיים לימודי מקצוע (הנדסאי בנין). הלימודים נמשכו שלוש שנים והיו בְּהִיקָף הַזֶּה ל-1,760 שעות לימוד הַנְהוּגוֹת במוסד להשכלה גבוהה. בתום הלימודים זכה לתעודת מקצוע המוכרת על ידי משרדים ממשלתיים.</p> <p>לכמה נקודות זיכוי זכאי פז בשנת המס 2012?</p> <p>א. 3.25 נ"ז ב. 2.25 נ"ז ג. 2.75 נ"ז ד. 3.75 נ"ז</p>	<p>שאלה מספר 6.</p>								
<p>פתרון</p>									
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 40</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>								
<p>לפי ס' 40 לפקודה:</p> <p>"(א) בחישוב המס של יחיד תושב ישראל תובא בחשבון מחצית נקודת זיכוי אם סיים לימודי מקצוע והיה זכאי לתעודת מקצוע, ובלבד שהמציא לפקיד השומה אישור על סיום לימודיו וזכאותו לתעודת מקצוע כאמור.</p> <p>(ב) מחצית נקודת זיכוי כאמור בסעיף זה תובא בחשבון במספר שנות מס כמספר שנות לימודי המקצוע, ובלבד שתובא בחשבון בלא יותר משלוש שנות מס.</p> <p>(ג) מחצית נקודת זיכוי כאמור בסעיף זה תובא בחשבון החל בשנת המס שלאחר שנת המס שבה הסתיימו לימודיו. "</p> <p>(ד) בסעיף זה -</p> <p>"לימודי מקצוע" - לימודים לרכישת מקצוע מסוים, בהיקף שעות לימוד הזהה ל-1,700 שעות לימוד הנהוגות במוסד להשכלה גבוהה, כהגדרתו בסעיף 40, לפחות;</p> <p>"תעודת מקצוע" - תעודה הניתנת בסיום לימודי מקצוע, המוכרת על ידי משרד ממשלתי.</p> <p>פז סיים בשנת 2009 "לימודי מקצוע" שנמשכו שלוש שנים. כלומר, לפי ס' 40 לפקודה, הוא זכאי למחצית נק' זיכוי בכל אחת משלוש שנות המס 2010, 2011 ו-2012.</p> <p>נקודות זיכוי להן זכאי פז בשנת 2012:</p> <table data-bbox="600 1176 1169 1344"> <tr> <td>תושב ישראל</td> <td>2.00 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>נסיעות</td> <td>0.25 נ"ז</td> </tr> <tr> <td>לימודי מקצוע</td> <td><u>0.50 נ"ז</u></td> </tr> <tr> <td>סה"כ נקודות זיכוי</td> <td><u>2.75 נ"ז</u></td> </tr> </table> <p>תשובה ג.</p>	תושב ישראל	2.00 נ"ז	נסיעות	0.25 נ"ז	לימודי מקצוע	<u>0.50 נ"ז</u>	סה"כ נקודות זיכוי	<u>2.75 נ"ז</u>	<p>הסבר הפתרון</p>
תושב ישראל	2.00 נ"ז								
נסיעות	0.25 נ"ז								
לימודי מקצוע	<u>0.50 נ"ז</u>								
סה"כ נקודות זיכוי	<u>2.75 נ"ז</u>								

<p>שאלה מספר 7.</p>	<p>לזי קיבלה הלוואה ממעבידה. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית של 2.4% בשנה. בחודש 1/2012, הוא תקופת הִזְקִיפָה, עומדת יתרת ההלוואה על 7,580 ₪.</p> <p>אם שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה הוא 6.24%, ואם המדד עלה ב-0.3% בתקופת הזקיפה (חודש 1/2012), מהו סכום שווי הריבית שיש לִזְקֹף לזי (בחישוב חודשי מקורב ומעוגל), בגין ההלוואה בתקופה זו (1/2012)? (התעלמו מעניין המע"מ בחישוביכם)</p> <p>א. 0 ₪ ב. 24 ₪ ג. 2 ₪ ד. 10 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>נתונים מהשאלה הרלוונטיים לפתרון</p>	<p>יתרת הלוואה בתקופת הזקיפה - 7,580 ₪. הלוואה צמודה למדד. נושאת ריבית של 2.4% בשנה. המדד עלה ב-0.3% בתקופת הזקיפה.</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>ס' 3(ט) לפקודת מס הכנסה תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית)</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>על פי סעיף 3(ט) לפקודה, הנחה בריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, מהווה הכנסה מעבודה. ההכנסה היא ההפרש שבין הריבית הקבועה בתקנות לבין הריבית ששילם העובד.</p> <p>יתרת הלוואה בתקופת הזקיפה עולה על סכום הלוואה לְעִנְיָן 3(ט) שחל עליו רק שיעור עליית המדד. 7,580 יתרת ההלוואה < 7,560 סכום הלוואה שחל עליו רק שיעור עליית המדד</p> <p><u>חישוב חודשי מקורב ומעוגל:</u></p> <p>השיעור הנדרש לְפִי התקנות: $39.42 = 6.24\% / 12 \times 7,580$ שיעור הריבית הנדרש $\times 7,580$ המעביד דרש מלזי הצמדה למדד ועוד 2.4% ריבית שנתית: $37.90 = (0.3\% \text{ שיעור עליית המדד} + 2.4\% / 12 \text{ שיעור הריבית שדרש המעביד}) \times 7,580$ ההפרש בין השיעור הנדרש לדרישה בפועל: $1.52 = 37.90 - 39.42$ מנימום לפיכך, בחישוב חודשי מקורב ומעוגל, לזי תחויב בשווי ריבית בסך <u>2 ₪</u> בגין תקופת הזקיפה.</p> <p><u>חישוב על פי התקנות:</u></p> <p>מספר הימים בתקופת הזקיפה: 31. השיעור הנדרש לְפִי התקנות: $40.17 = 6.24\% \times 31 / 365 \times 7,580$ שיעור הריבית הנדרש $\times 7,580$ המעביד דרש מלזי הצמדה למדד ועוד 2.4% ריבית שנתית: $38.19 = (0.3\% \text{ שיעור עליית המדד} + 2.4\% \times 31 / 365 \text{ שיעור הריבית שדרש המעביד}) \times 7,580$ ההפרש בין השיעור הנדרש לדרישה בפועל: $1.98 = 38.19 - 40.17$ מנימום לפיכך, בחישוב מעוגל, לזי תחויב בשווי ריבית בסך <u>2 ₪</u> בגין תקופת הזקיפה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>

<p>ב-15/4/2012 ליו עברה דירה מנהריה (שם גרה 5 שנים) לחיפה. ליו לא הודיעה עדיין למעבידה על שינוי כתובתה. את משכורתה הקרובה (שכר 4/2012), צפויה ליו לקבל ממעבידה ב-8/5/2012.</p> <p>מתי, על פי התקנות הרלוונטיות, חייבת ליו להודיע על השינוי למעבידה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא יאוחר מה-1/5/2012. ב. תוך שלושים ימים מה-15/4/2012. ג. לא יאוחר מה-8/5/2012. ד. תוך שבוע ימים מה-15/4/2012.</p>	<p>שאלה מספר 8.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - תק' 2(ד).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 2(ד) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - " חל שינוי באחד הפרטים המפורטים בכרטיס העובד (טופס 101), חייב העובד להודיע על כך למעבידו תוך שבוע ימים מתאריך השינוי ".</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 9.</p>	<p>תלוש 9/2012 של פז, רווק בן 25 (המקבל ממעבידו "משכורת חודש"), הורכב מהתשלומים הבאים:</p> <p>1. שכר משולב - 41,260 ₪</p> <p>2. הַשְׁתַּתְּפוּת מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה - 1,007 ₪</p> <p>אם פז לא מילא טופס 101 ולא מסר למעביד אישור תיאום מס מפקיד שומה, כמה מס הכנסה יש לנכות ממנו בתלוש 9/2012 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 19,804 ₪</p> <p>ב. 21,979 ₪</p> <p>ג. 20,288 ₪</p> <p>ד. 11,232 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) טופס 101, הנחיות מס הכנסה</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי תקנה 5(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת בְּעֵד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המְרִבִּי".</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות האמורות: "משכורת" -</p> <p>(1) הכנסת עבודה, לרבות שווי של השימוש ברכב שהועמד לרשות העובד, כנקבע בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), תשמ"ז-1987, ולרבות תשלומים מקופת גמל בעד דמי חופשה, דמי מחלה או דמי חגים ולרבות תשלומים מקרן השתלמות למעט תשלומים כאמור שחלות עליהם הוראות תקנות מס הכנסה (ניכוי מסכומים ששולמו מקרן השתלמות), התשס"ג-2002 או תשלומים בעד שבתון וכן כל הכנסה שנקבע לגביה שדינה כדין הכנסת עבודה;</p> <p>(2) ...</p> <p>"משכורת" ברוטו של פז ב-9/2012 -</p> <p>42,267 ₪ = 1,007 השתתפות מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה + 41,260 שכר משולב</p> <p>המס המְרִבִּי לְפִי התקנות, שיש לנכות ב-9/2012 (סכום מעוגל) - <u>20,288 ₪</u> = 42,267 × 48%</p> <p>תשובה ג.</p>

<p>ליז, ילידת 3/2/1946, פרשה מעבודתה ב-29/2/2012. ב-1/3/2012 התחילה לקבל קצבה חודשית בסך של 7,773.08 ₪ מקרן פנסיה, אשר ערך עבודה מעבידה לשעבר. צוין שלזי לא קיבלה כל מענקי פרישה בגין שנות עבודתה. כמו כן, לא קיבלה "קצבה מופרת".</p> <p>מהי הקצבה החייבת במס של ליז בשנת 2012 ?</p> <p>א. 49,066 ₪ ב. 22,858 ₪ ג. 42,104 ₪ ד. 50,525 ₪</p>	<p>שאלה מספר 10.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, ס' 9א חוק גיל פרישה - ס' 3</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 9א(ב) לפקודה: " קצבה מזכה שמקבל יחיד שהגיע לגיל פרישה, תהיה פטורה ממס עד לסכום שלא יעלה על 67% מתקרת הקצבה המזכה." לפי ס' 9א(ז) לפקודה: " לגבי שנות המס 2012 עד 2024 יקראו סעיף זה כך: (1) לגבי שנות המס 2012 עד 2015 - בכל מקום, במקום "67%" יקראו "43.5%"; "</p> <p>לפי ס' 9א(א) לפקודה: "קצבה מזכה" - סך כל הקצבאות שמקבל אדם, למעט קצבה מוכרת; "תקרת הקצבה המזכה" - 8,190 שקלים חדשים;</p> <p>לפי ס' 9א(ב) לפקודה: "גיל פרישה" - כהגדרתו בסעיף 1, ואולם לענין סעיף זה יראו אדם כאילו הגיע לגיל פרישה אף אם: (1) (נמחקה); (2) הוא פרש פרישה מוקדמת בשל נכות יציבה בדרגה של 75% או יותר, שנקבעה על פי אחד החוקים המפורטים בסעיף 9(א), או על פי תקנות שהותקנו מכוח סעיף 9(ב); "</p> <p>לפי ס' 1 לפקודה: "גיל הפרישה" - גיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004;</p> <p>לפי ס' 3 לחוק גיל פרישה: " 3. הגיל שבהגיעו אליו זכאי אדם לפרוש מעבודתו בשל גילו ולקבל, בהתקיים התנאים הקבועים לכך על פי דין או הסכם, גמלה בשל פרישתו מעבודתו כאמור, הוא גיל 67 לגבר, ובכפוף להוראות פרק ד' - גיל 62 לאישה (בחוק זה - <u>גיל הפרישה</u>). "</p> <p>[מאתר שלזי לא נולדה בשנת 1955 ואילך, לא חלות עליו הוראות פרק ד' לחוק גיל פרישה.]</p> <p>לליז, שהיא ילידת 3/2/1946, מלאו 66 שנה. לפיכך, היא הגיעה לגיל הפרישה, כמשמעותו בחוק גיל פרישה.</p> <p>הקצבה המזכה של ליז: 7,773.08 ₪ = 0 קיצבה מוכרת - 7,773.08 ₪ סך כל הקצבאות שלזי מקבלת הפטור על הקצבה המזכה של ליז: 3,562.65 ₪ = 8,190 × 43.5% תקרת הקצבה המזכה</p> <p>7,773.08 ₪ הקצבה המזכה של ליז ≤ 3,562.65 ₪ הפטור</p> <p>הקצבה החייבת במס של ליז: 4,210.43 ₪ = 3,562.65 ₪ הפטור על הקצבה המזכה - 7,773.08 ₪ קצבה מזכה</p> <p>הקיצבה החייבת במס של ליז בשנת 2012: 42,104 ₪ (סכום מעוגל) = 42,104.30 = 10 חודשי קצבה בשנת המס × 4,210.43 ₪ קצבה חייבת במס</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 11.</p> <p>ליז, רווקה בת 26, עלתה לישראל ב-1/7/2010. ב-9/2012 מסרה למעבידה אישור תאום מס מפקיד שומה. לפי האישור, עד שכר שנתי של 110,900 ₪ יש לנכות מס בשיעור 14%. מעבר לסכום זה יש לנכות מס בשיעור הקרבי.</p> <p>שכרה המצטבר של ליז, אצל מעבידה, עד (כולל) תלוש 8/2012, היה 99,280 ₪. המס המצטבר שהמעביד נָפָה משכרה באותה תקופה - 6,042 ₪.</p> <p>אם שכר 9/2012 של ליז, אצל מעבידה, עמד על 12,410 ₪ ("ברוטו למס"), כמה מס הכנסה על המעביד לנכות בחודש זה, לאור תאום המס?</p> <p>א. 5,957 ₪ ב. 8,842 ₪ ג. 672 ₪ ד. 9,863 ₪</p>	
פתרון	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>שכר מצטבר של ליז מ-1/2012 עד 9/2012: $99,280 + 12,410 = 111,690$ ₪ מס מצטבר שיש לנכות עד 9/2012 לפי אישור תיאום המס: $110,900 \times 14\% + (111,690 - 110,900) \times 48\% = 15,905.20$ שיעור המס המרבי מס שעל המעביד לנכות בתלוש 9/2012 לפי אישור תיאום המס: $15,905.20 - 6,042 = 9,863.20$ ₪ מס שנוכה עד 8/2012 - מס מצטבר שיש לנכות עד 9/2012</p> <p>תשובה ד.</p>	

<p>ליז היא תושבת קבע בישוב אבשלום זה 22 שנה. הכנסתה בשנת 2012 היתה כדלהלן :</p> <p>1. משכורת - 139,620 ₪</p> <p>2. מענק פרישה פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה - 71,700 ₪</p> <p>3. מענק פרישה חייב במס הכנסה - 36,480 ₪</p> <p>מהו סך זיכוי תושב הישוב לו זכאית ליז בשנת 2012 ?</p> <p>א. 35,220 ₪</p> <p>ב. 42,264 ₪</p> <p>ג. 27,924 ₪</p> <p>ד. 46,680 ₪</p>	<p>שאלה מספר 12.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 11</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>ליז היתה תושבת בישוב אבשלום בכל שנת המס 2012. תושבות קבע בישוב אבשלום, בשנת המס 2012, מקנה הנחה של 20% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 233,400 ₪ לשנה. הכנסתה החייבת של ליז מיגיעה אישית בשנת 2012 -</p> <p>$176,100 \text{ ₪} = 36,480 \text{ מענק פרישה חייב במס הכנסה} + 139,620 \text{ משכורת}$</p> <p>זיכוי "תושב ישוב" :</p> <p>$35,220 \text{ ₪} = 20\% \text{ שיעור ההנחה} \times (233,400 \text{ תקרה} ; 176,100 \text{ הכנסה חייבת מיגיעה אישית}) \text{ Min}$</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז, נשואה + בן יליד 20/5/91. שכרה החודשי ברוטו בחודשים ינואר ופברואר 2012 היה 9,000 ₪ בכל חודש. הקל ב-3/2012 הופחת שכרה (ב-678 ₪) והועמד על 8,322 ₪ ברוטו בחודש. אם המס מחושב על בסיס מצטבר מתחילת השנה (1/1/2012), כמה מס הכנסה יגבה משכרה של ליז (או כמה מס יוחזר לה) בתלוש 3/2012 ?</p> <p>א. 366 ₪ ב. 429 ₪ ג. 349 ₪ ד. -120 ₪ (החזר מס)</p>	<p>שאלה מספר 13.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>זיכויים להם זכאית ליז בשנת 2012:</p> <p>תושב ישראל 2.00 נ"ז אשה 0.50 נ"ז נסיעות <u>0.25 נ"ז</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי 2.75 נ"ז $\times 215 = 591.25$ ₪</p> <p>[בנה של ליז הוא יליד 20/5/1991. בשנת המס 2012 מלאו לו 21 שנה. ליז אינה זכאית לנקודות זיכוי בעדו לפי ס' 66(ג).]</p> <p>שכר מצטבר ב-3 החודשים: $9,000 + 9,000 + 8,322 = 26,322$ השכר החודשי הממוצע ב-3 החודשים: $26,322 / 3 = 8,774$ מס "ברוטו" המוטל על השכר החודשי הממוצע: $5,200 \times 10\% + (8,774 - 5,200) \times 14\% = 1,020.36$ מס בניכוי זיכויים אישיים שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע: $\max (1,020.36 - 591.25 ; 0) = 429.11$ מס "ברוטו" שהוטל על השכר ששולם בכל אחד מהחודשים ינואר ופברואר 2012: $5,200 \times 10\% + 3,680 \times 14\% + (9,000 - 8,880) \times 21\% = 1,060.40$ מס בניכוי זיכויים אישיים ששולם בכל אחד מהחודשים ינואר ופברואר 2012: $\max (1,060.40 - 591.25 ; 0) = 469.15$ מס מצטבר לתשלום פחות מס מצטבר ששולם: $(429.11 \times 3 \text{ חודשים}) - (469.15 \times 2 \text{ חודשים}) = 349.03$ המס שיגבה משכרה של ליז ב-3/2012 (מעוגל): <u>349 ₪</u></p> <p>תשובה ג.</p>	

<p>שכר 1/2012 של ליו, רווקה בת 22, הורכב מהתשלומים הבאים:</p> <p>1. שכר יסוד - 5,908 ₪</p> <p>2. שווי רט"ן - 86 ₪</p> <p>3. הַשְׁתָּתְפוּת מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה - 236 ₪</p> <p>מהו שכר ה"נטו" שישולם לליו ("נטו לתשלום") בגין חודש זה, אחרי ניכוי מס הכנסה? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 6,157 ₪</p> <p>ב. 6,071 ₪</p> <p>ג. 5,566 ₪</p> <p>ד. 6,104 ₪</p>	<p>שאלה מספר 14.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 37, 121.</p> <p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>נקודות זיכוי:</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00</p> <p>נ.ז. נסיעות 0.25</p> <p>נ.ז. אשה <u>0.50</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי $2.75 \times 215 = 591.25$ ₪</p> <p>שכר "ברוטו למס" של ליו: $6,230 = 5,908 + 86 + 236$ ₪</p> <p>חישוב המס:</p> <p>$664.20 = 5,200 \times 10\% + (6,230 - 5,200) \times 14\%$</p> <p>המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי:</p> <p>$73 = 664.20 - 591.25$ ₪ סכום מעוגל = $72.95 = 73$ ₪</p> <p>תשלומים ללא זקיפות שווי:</p> <p>$6,144 = 5,908 + 236$ ₪</p> <p>שכר "נטו" לתשלום לאחר ניכוי מס הכנסה (סכום מעוגל):</p> <p><u>6,071</u> ₪ = 73 מס לאחר הפחתת נקודות הזיכוי - 6,144 תשלומים ללא זקיפות שווי</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 15.</p>	<p>פז גר בחיפה ועובד בנמל חיפה ג'אופן קבוע. ב-8/2012 שלח אותו מעבידו לעבוד 10 ימים בנמל אשדוד. הנסיעה לאשדוד (המרוחקת 136 ק"מ מחיפה) וכל ימי השהייה בה היו הקרניים לייצור הכנסתו של המעביד. המעביד שילם בעד פז הוצאות לינה במלון באשדוד (9 לילות) בסך של 168 דולרים לכל לינה. [למען הפשטות, מוצגים בשאלה זו כל הסכומים בערכי דולר, כשהם מחושבים לפי השער היציג כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה.]</p> <p>מהו הסכום שיזקף לשכרו של פז, לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לאשדוד (בתרגום לערכים דולריים)? [למען הסדר ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות]</p> <p>א. \$ 378 ב. \$ 84 ג. \$ 0 ד. \$ 504</p>
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי ס' 2(2)(א) לפקודה - "תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו... אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה... - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, בין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו", מהווים הכנסה מעבודה.</p> <p>לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה (החבק) -</p> <p>"אם ההוצאה מותרת לעובד בניכוי, אין לראות בהחזרה הכנסת-עבודה כאמור. אולם, בהוצאה שאינה מותרת בניכוי לעובד יש לראות בהחזר הכנסת-עבודה. לדוגמה: הוצאות החזקת רכב אינן מותרות בניכוי לעובד, ולפיכך, החזר בגינן הינו הכנסה בידו.</p> <p>בעניין הוצאות עובד המותרות בניכוי, המשתלמות על-ידי המעביד, יש בפקודה "קיצור דרך". במקום לראות בכל החזר הכנסה שממנה תנוכה ההוצאה בהתאם לסעיף 17 לפקודה, בחר המחוקק להפחית את ההכנסה מלכתחילה בסכום הזהה לסכום ההוצאה המותר בניכוי".</p> <p>לפי תקנה 2(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), יותרו לניכוי:</p> <p>(א) הוצאות לינה שהוציא נישום בישראל או באזור, ובלבד שהסכום המותר בניכוי אינו עולה על הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) כשהוא מחושב בשקלים חדשים לפי השער היציג של הדולר כפי שפורסם לאחרונה לפני מועד הלינה, ואולם הוצאות שהוציא נישום ללינה במקום המרוחק פחות מ-100 קילומטרים ממקום מגוריו או ממקום עיסוקו העיקרי, לא יותרו בניכוי, זולת אם שוכנע פקיד השומה שהלינה היתה הכרחית לייצור ההכנסה של הנישום;</p> <p>(ב) על אף האמור בפסקה (3), יותרו בניכוי הוצאות שהוציא נישום בשל ארוחת בוקר הכלולה במחיר לינה המותרת בניכוי, כאמור בפסקת משנה (א) לעיל;</p> <p>(ג) הוצאות פסקה זו לא יחולו על הוצאות לינה שהוציא הנישום במסגרת השתתפות בכנס בתחום עיסוקו;</p> <p>הסכומים הנקובים בפסקה (2)(ב)(1)(ב) של תקנה 2:</p> <p>(1) לגבי לינה שעלותה נמוכה מ-112 דולר - כל הוצאות הלינה המוכרות;</p> <p>(2) לגבי לינה שעלותה גבוהה מ-112 דולר - 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-112 דולר ללינה;</p> <p>"הוצאות לינה מוכרות" - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6, או 255 דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>עלותה של כל אחת מ-9 הלינות היתה גבוהה מ-112 דולר. לפיכך, יותרו לניכוי 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-112 דולר ללינה.</p> $1,134 \$ = 9 \text{ לינות} \times [75\% \times \$ 168 \text{ ההוצאה בפועל} ; \min (\$ 255 \text{ התקרה}) ; \max [\$ 112 ;]]$ <p>סה"כ הסכום ששילם המעביד בעד 9 הלינות: $\\$ 1,512 = 9 \times \\$ 168$</p> <p>סה"כ הסכום שיותר לניכוי בעד 9 הלינות: $\\$ 1,134$</p> <p>הוצאות לינה שאינן מותרות בניכוי, אותן יש לזקוף לשכרו של פז:</p> <p>\$ 378 (= \$ 1,512 - \$ 1,134)</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>

<p>שכר יסוד של לזי - 17,600 ₪ (ברוטו). נוסף על שכר היסוד שלה, משלם לה המעביד עמלות מכירה קבועות בסך של 5,988 ₪ <u>נטו</u> בכל חודש.</p> <p>מהו שכרה של לזי לצורך חישוב מס ב-1/2012 ("שכר ברוטו למס")? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 26,154 ₪ ב. 25,617 ₪ ג. 26,537 ₪ ד. 26,350 ₪</p>	<p>שאלה מספר 16.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121. תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>שכר היסוד של לזי <u>17,600 ₪</u> נקודות זיכוי:</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00 נ.ז. נסיעות 0.25 אשה <u>0.50</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי $2.75 \times 215 = 591.25$ ₪</p> <p>לפי טבלאות המס, המס בגין משכורת של 14,430 ₪ בחודש הוא 2,200.70 ₪ (מדרגת מס 21%). כלומר, ניתן להתעלם מנקודות הזיכוי בגילום תשלום עמלות המכירה הקבועות. בשכר 17,600 נמצאת לזי במדרגת מס שולי 30%.</p> <p>$21,780$ "גבול" מדרגת המס 30% $> 26,154.29 = 17,600 + 5,988 / (1 - 30\%)$</p> <p>מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית. במדרגת מס 30%, נותר "ברוטו" בסך <u>4,180</u> ₪ $(21,780 - 17,600)$ 4,180 ₪ מתפצלים ל-70% "נטו" - 2,926 ₪, ומס בשיעור 30% - 1,254 ₪. יתרה שנותרה לגילום: $3,062 = 5,988 - 2,926$ מדרגת המס לגילום היתרה - 33%.</p> <p>גילום היתרה: $3,062 / (1 - 33\%) =$ <u>4,570.15</u> ₪ הסכום 5,988 ₪ כשהוא מגולם: $4,180.00 + 4,570.15 =$ <u>8,750.15</u> ₪ $41,830$ "גבול" מדרגת המס 33% $< 26,350.15 = 17,600 + 8,750.15$</p> <p>שכרה של לזי לצורך חישוב מס ב-1/2012 (מעוגל): <u>26,350</u> ₪</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 17.</p>	<p>שכר 1/2012 של לוי, פועלת היצור, הורָפב מְרְכִיבֵי השכר הבאים :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. שעות רגילות 12,324 ₪ 2. שכר פרמיות 2,037 ₪ 3. דמי חופשה 3,160 ₪ 4. שכר שעות נוספות 1,185 ₪ 5. קצובת נסיעות (חופשי חודשי) ... 260 ₪ <p>בגין שכר בסך 15,968 ₪, הפְּרִיש המעביד עֲבוֹר לוי 1,197.60 ₪ לקרן השתלמות [למען הסר ספק, לוי הפרישה את חלקה כדין לאותה קופה].</p> <p>מהו שכרה של לוי לצורך חישוב מס ב-1/2012 ("שכר ברוטו למס")?</p> <ol style="list-style-type: none"> א. 18,966.00 ₪ ב. 19,002.30 ₪ ג. 19,239.30 ₪ ד. 18,985.20 ₪
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 3(ה)</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי ס' 3(ה) לפקודה -</p> <p>" סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, (להלן - הסכם קיבוצי), ולגבי עובד שאין הסכם קיבוצי החל עליו - בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי החל על עובד שמקצועו, הוותק שלו ותנאי העבודה שלו דומים, אך לא יותר מ-8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה ולא יותר מ-7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד אחר, יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת שקיבל אותם; ואילו סכומים ששילם מעביד מעל לגבולות כאמור יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקרן. לענין זה -</p> <p>"משכורת קובעת" - הכנסת עבודה - למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, שכר שעות נוספות ותשלומים בְּשָׁל מאמץ מיוחד או אירוע מסויים - אך לא יותר מכפל הסכום המהווה תקרה לענין תשלום תוספת היוקר כפי שהוא נקבע מעת לעת בהסכם בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל; "</p> <p>לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה ("חבק מס הכנסה") - "משכורת קובעת" כוללת את המרכיבים הבאים: שכר יסוד, תוספות היוקר המתוספות לשכר וכן כל תוספת קבועה אחרת הנכללת כמרכיב לפנסיה לרבות דמי הבראה. "משכורת קובעת" איננה כוללת שכר שעות נוספות, שכר פרמיות, פרווין עבודה או כל תשלום הבא לכיסוי הוצאות העובד: כגון החזר הוצאות רכב, קצובת נסיעה, ביגוד. כמו כן אין לכלול במשכורת הקובעת תשלום עבור אירוע מסוים או עבור מתן שירות חד פעמי למעביד.</p> <p>לפיכך, במשכורתה הקובעת לקה"ל של לוי אין לכלול שכר פרמיות, שכר שעות נוספות וקצובת נסיעות. כמו כן, לא תעלה המשכורת הקובעת לקה"ל על 15,712 ₪.</p> <p>"משכורת קובעת" לקרן השתלמות של לוי:</p> $\min [15,484 = (12,324 + 3,160 \text{ דמי חופשה}) ; 15,712 \text{ תקרת משכורת לקה"ל}]$ <p>7.5% מהמשכורת הקובעת של לוי: $15,484 \times 7.5\% = 1,161.30$ ₪</p> <p>הסכום ששילם המעביד לקה"ל מעל לגבולות שבחוק: $1,197.60 - 1,161.30 = 36.30$ ₪</p> <p>שכרה של לוי לצורך חישוב מס ב-1/2012:</p> $12,324 + 2,037 + 3,160 + 1,185 + 260 + 36.30 \text{ שווי קה"ל} = \underline{19,002.30} \text{ ₪}$ <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>

<p>עם פרישתו ממעביד א', הודיע פז לפקיד השומה כי הוא משאיר את כספי מרכיב הפיצויים בקופת הגמל לקיצבה שעל שמו, והוא בוחר ב"רצף זכויות פיצויים" (פקיד השומה אישר את הרצף). בתוך חודש מפרישתו ממעביד א' החל בעבודה אצל מעביד אחר, המשלם בעדו תשלומים לפיצויים (למרכיב הפיצויים) באותה קופת גמל.</p> <p>בתוך כמה זמן רשאי פז לחזור בו מבחירתו ברצף זכויות הפיצויים? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מביין המשפטים הבאים)</p> <p>א. תוך 90 ימים מפרישתו ממעביד א'. ב. תוך שנתיים מפרישתו ממעביד א'. ג. תוך שישה חודשים מפרישתו ממעביד א'. ד. תוך שנה אחת מפרישתו ממעביד א'.</p>	<p>שאלה מספר 18.</p>
<p>פתרון</p>	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 9(א7)(א)(4)(ד) לפקודה - "עובד שבחר בהחלת הוראות פרט זה רשאי לחזור בו מבחירתו תוך שנתיים ..."</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 19.</p>	<p>פז עבד אצל מעבידו היחיד 4.5 שנים, במשרה מלאה, עד שְפּוּטֵר ב-31/5/2012. משכורתו החדשית קבועה (לְרִבּוֹת "המשכורת האחרונה" לפני הפרישה), כמפורט להלן:</p> <p>1. משכורת יסוד - 7,580 ₪ 2. שעות נוספות - 732 ₪</p> <p>סך מענק הפרישה שפז קיבל ממעבידו - 54,149 ₪.</p> <p>מהו החלק החייב במס של מענק פרישה זה, לפי ס' 9(א7) לפקודה? - ככל שהדבר דרוש, הניחו שפז פנה לפקיד השומה וביקש הגדלת פטור שְבִסְמִכּוֹתוֹ לְהַעֲנִיק אוטוֹמָטִית, והפטור הוגדל בהתאם.</p> <p>א. 2,984 ₪ ב. 0 ₪ ג. 374 ₪ ד. 16,745 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - סעיף 9(א7).</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי ס' 9(א7)(א) לפקודה:</p> <p>" (1) מענק הון שנתקבל עקב פרישה - עד סכום השווה למשכורת של חודש לכל שנת עבודה, לפי המשכורת האחרונה; עלה סכום המענק על השיעור האמור, רשאי המנהל לפטור את העודף, כולו או מקצתו, בהתחשב בתקופת השירות, בגובה השכר, בתנאי העבודה ובנסיבות הפרישה;</p> <p>(2) בשום מקרה לא יעלה הסכום הפטור לפי פסקת משנה זו על 11,950 ₪ לכל שנת עבודה וחלק יחסי מסכום זה יִשָּׁל עבודה בחלק משנה; "</p> <p>לפי הנחיות מס הכנסה - "משכורת" לעניין חישוב הפטור על מענק פרישה, פירושה - הכנסת עבודה למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו ולמעט שווי של שימוש ברכב צמוד. "משכורת חודש" אצל עובד יומי היא השכר הממוצע של שנים-עשר החודשים שקדמו לפיטורים. סכום המשכורת יכול להיות גבוה מ"שכר עבודה" (כמשמעותו בתקנות פיצויי פיטורים) שחייבים לשלם עבורו פיצויים.</p> <p>משכורת של חודש, לפי משכורת אחרונה: $8,312 = 7,580 + 732$</p> <p>מענק פטור של פז, ללא הגדלת הפטור שבסמכות המנהל:</p> $\min [\min (11,950 ; 8,312) \times 4.5 \text{ שנות עבודה} ; 54,149 \text{ מענק בפועל}] = 37,404$ <p>לפי הנחיות מס הכנסה, בכפוף לבקשת האדם שפרש, מופעלת אוטומטית (בתוקף מ-26/7/2010) סמכות המנהל להגדיל את הפטור בסעיף 9(א7) עד ל-150% ממשכורת של חודש ולא יותר מתקרת הפטור הנקובה בסעיף.</p> <p>מענק פטור של פז, כולל הגדלת הפטור שבסמכות המנהל:</p> $\min [\min (11,950 ; 8,312 \times 150\%) \times 4.5 \text{ שנות עבודה} ; 54,149 \text{ מענק בפועל}] = 53,775$ <p>החלק החייב במס של המענק, לאחר הגדלת הפטור: $374 = 53,775 \text{ פטור} - 54,149 \text{ מענק}$</p> <p>תשובה ג.</p>

<p>שאלה מספר 20.</p> <p>ליז, בת ה-42, נשואה + 6 ילדים בְּגִי 8 עד 17, עבדה אצל מעבידה היחיד 7 שנים, במשרה מלאה, עד שְׁפוּטָרָה ב-31/5/2012. משכורתה החודשית קְבוּעָה - 12,157 ₪ בחודש. [למען הסר ספק, זו היתה גם משכורת החודש ששולמה לה לחודש 5/2012].</p> <p>בטופס ה-161 שמולא בְּמוֹעֵד תשלום שכר 5/2012, חושבו הסכומים הבאים:</p> <p>1. מענק פרישה פטור ממס לפי ס' 9(א7) לפקודה - 83,650 ₪</p> <p>2. מענק פרישה חייב במס הכנסה - 9,000 ₪</p> <p>אם חישוב המס נעשה לפי התקנות, כמה מס הכנסה יש לנכות ממענק הפרישה של ליז?</p> <p>א. 1,293 ₪</p> <p>ב. 0 ₪</p> <p>ג. 1,033 ₪</p> <p>ד. 561 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7), 34, 36, 36א, 66(ג), 121.</p> <p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) - תק' 4(א), 7(א1).</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>מְעַנֵּק הַפְּרִיֶּשָׁה הַפְּטוּר מִמַּס לְפִי ס' 9(א7) לַפְּקוּדָה (83,650 ₪) לֹא נִלְקַח בְּחִשְׁבוֹן בְּחִיֶּשׁוֹב הַמַּס.</p> <p>ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור:</p> <p>לְפִי תִקְנָה 7(א1) לַתְּקִנּוֹת מִס הַכִּנְסָה וּמִס מְעַסִּיקִים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...) - "מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לפי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס קְאִילוֹ הִיָּה מִשְׁכּוֹרַת בְּלִתי קְבוּעָה, לְפִי הַמִּשְׁכּוֹרַת הָאֲחֵרונה ששולמה לעובד..."</p> <p>ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה":</p> <p>לְפִי תִקְנָה 4(א) לַתְּקִנּוֹת מִס הַכִּנְסָה וּמִס מְעַסִּיקִים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה...) - "מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לְעִנְיַן זֶה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכותו ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..."</p> <p>החישוב:</p> <p>נקודות זיכוי: $8.75 = 6 \text{ ילדים} + 0.5 \text{ אשה} + 0.25 \text{ נסיעות} + 2 \text{ תושב ישראל}$</p> <p><u>סכום נקודות הזיכוי - 1,881.25 ₪ = 8.75×215</u></p> <p>משכורת החודש ששולמה לליז, לחודש 5/2012 - 12,157 ₪.</p> <p>החלק השנים עשר מ"משכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $9,000 / 12 = 750$ ₪</p> <p>משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $12,157 + 750 = 12,907$ ₪</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה:</p> <p>$5,200 \times 10\% + 3,680 \times 14\% + (12,907 - 8,880) \times 21\% = 1,880.87$ ₪</p> <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 1,880.87 - 1,881.25) = 0$ ₪</p> <p>מאחר שהמס שיש לנכות ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה הוא 0, מובן שגם המס שיש לנכות ממשכורת החודש הוא 0.</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה:</p> <p>$5,200 \times 10\% + 3,680 \times 14\% + (12,157 - 8,880) \times 21\% = 1,723.37$ ₪</p> <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 1,723.37 - 1,881.25) = 0$ ₪</p> <p>הפרש המס: $0 - 0 = 0$</p> <p>הפרש המס מוכפל ב-12, אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $0 \times 12 = 0$</p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>שכרו של פז לצורך תשלום מס ("פרוטו למס") קבוע - 35,600 ₪ בכל חודש (פז אין רכב צמוד). מעבידו מפריש עבורו לקופת גמל לקיצבה 2,314 ₪ בחודש על חשבון מרביב תגמולי המעביד, ולביטוח אובדן כושר עבודה 534 ₪ בחודש (למען הסר ספק, פז מפקיד גם הוא את חלקו, כדין, לאותה קופת גמל).</p> <p>מהו השווי שיש לזקוף לפז בתלוש 9/2012 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקיצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 0 ₪ ב. 272 ₪ ג. 178 ₪ ד. 262 ₪</p>	<p>שאלה מספר 21.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>סעיף 32(14) לפקודת מס הכנסה, הנחיות מס הכנסה תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי הנחיות מס הכנסה בעניין חישוב ההוצאה לרכישת ביטוח א.כ.ע. בשנת המס 2012:</p> <p>1. חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הכנסת עבודה של פז ללא שווי השימוש ברכב: 35,600 ₪. $2,314 > 2,585.70 = 34,476 \times 7.5\% - 35,600$ (הכנסת עבודה ללא שווי שימוש ברכב) $\min(0; 2,314 - 2,585.70) =$ שווי קיצבה: אין</p> <p>2. חישוב הזקיפה בגין הפרשת מעביד לביטוח אובדן כושר עבודה: <u>תקרה ראשונה:</u> שיעור הפרשת המעביד למרכיב התגמולים (קיצבה) מתוך משכורתו של העובד: $2,314 / 35,600 = 6.50\%$ את שיעור הפרשת המעביד לקיצבה נפחית מ-7.5%, כשהתוצאה לא תפחת מאפס: $\max(0; 7.50\% - 6.50\%) = 1.00\%$ נשווה את התוצאה שקיבלנו ל-3.5% ונבחר את הקטן מבין השניים: $\min(3.50\%; 1.00\%) = 1.00\%$ נכפיל את השיעור הנמוך במשכורת העובד, ונקבל את התקרה הראשונה: $1.00\% \times 35,600 = \underline{356.00}$ תקרה 1:</p> <p><u>תקרה שנייה:</u> השיעור המרבי אותו מותר להפריש לא.כ.ע., כפול משכורת העובד (ולא יותר מהתקרה): $\min(35,600; 34,476) \times 3.5\% = \underline{1,206.66}$ תקרה 2:</p> <p><u>תקרה שלישית:</u> הפרשות מעביד לקיצבה ולא.כ.ע. לא יעלו על 7.5% מהשכר (ולא יותר מהתקרה): $\min(35,600; 34,476) \times 7.5\% - 2,314 = 271.70$ $\max(271.70; 0) = \underline{271.70}$ תקרה 3:</p> <p>תקרת ההוצאה האפשרית לא.כ.ע. היא הקטנה מבין שלוש התקרות שחישבנו: תקרת ההוצאה לא.כ.ע.: $\min(356.00; 1,206.66; 271.70) = 271.70$ נפחית את תקרת ההוצאה לא.כ.ע. מההפרשה בפועל, ונקבל שווי א.כ.ע. שיש לזקוף: שווי א.כ.ע.: $\max(534.00 - 271.70; 0) = \underline{262}$ 262 ₪ (סכום מעוגל)</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שכרה של ליו ב-1/2012 - 9,450 ₪. מעבידה היחיד מִפְרִישׁ עֲבוֹרָה לקופת גמל לקיצבה 13.33% משכרה בכל חודש. ליו משלמת לְמִרְכִּיב תְּגִמּוּלִי העובד באותה קופה <u>שיעור של 6.5%</u> משכרה. [למען הסר ספק, זו הפרשתה היחידה של ליו לקופת גמל].</p> <p>מהו הזיכוי ממס (לפי ס' 45א' לפקודה) שתקבל ליו בתלוש 01/2012, בשל תשלומיה לְמִרְכִּיב תְּגִמּוּלִי העובד בקופת הגמל?</p> <p>א. 214.99 ₪ ב. 165.38 ₪ ג. 193.38 ₪ ד. 208.25 ₪</p>	<p>שאלה מספר 22.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p style="text-align: right;">פקודת מס הכנסה - ס' 45א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הפרשת עובד לקופת גמל לקיצבה (קרן הפנסיה) - $9,450 \times 6.5\% = 614.25$ ₪</p> <p>הכנסתה המזכה של ליו ב-1/2012 -</p> <p>$\min \{ 8,500 ; 8,500 \}$ תקרת הכנסה מוזה שהיא הכנסת עבודה = 8,500 ₪</p> <p>מגבלת עמית שכיר - $\min \{ 614.25 ; 595.00 \} = 595.00$ ₪</p> <p>זיכוי לפי ס' 45א - $595.00 \times 35\% = 208.25$ ₪</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>את משכורת 6/2012 של עובדיו שילם פז ב-9/7/2012 (יום ב'). ב-10/7/2012 שלח המְחָאָה קְעוּתָדָת (שיק דְחוי) לקופת הגמל של העובדים, שהתאריך הנקוב בה (היום בו תהיה בְּרֵת-פְּרָעוֹן) 18/7/2012, ובה נכללו התשלומים לקופה בעד משכורת 6/2012. פז קיבל אישור מקופת הגמל שההמחאה הגיעה אֵלֶיהָ ב-12/7/2012.</p> <p>האם פז שילם את התשלומים לקופת הגמל בְּזִמָּן, כאמור בתקנות מס הכנסה (כללים לאשור ולניהול קופות גמל)? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן. קופת הגמל קיבלה את ההמחאה בתוך 15 ימים מתום חודש 6/2012. ב. לא. קופת הגמל לא יכולה לְפָרֹעַ את ההמחאה בתוך 15 ימים מתום חודש 6/2012. ג. כן. קופת הגמל יכולה לְפָרֹעַ את ההמחאה בתוך 7 ימי עסקים מה-9/7/2012. ד. לא. קופת הגמל לא יכולה לְפָרֹעַ את ההמחאה בתוך 7 ימי עסקים מה-9/7/2012.</p>	<p>שאלה מספר 23.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 20 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל):</p> <p>"קופת גמל תקבל מהמעבידים רק סכומים כמפורט בתקנה 19(א), התשלומים יתקבלו במזומנים בלבד ולא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה (להלן – מועד התשלום):</p> <p>(1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד;</p> <p>(2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד."</p> <p>את משכורת 6/2012 של עובדיו שילם פז ב-9/7/2012.</p> <p><u>15 מתום חודש 7/2011 הם המועד המוקדם מבין המועדים הנקובים בתקנה 20 שלעיל.</u></p> <p>כלומר, תשלומיו של פז לקופת הגמל ייחשבו כמשולמים בזמן, אם ישולמו במזומן עד 15/7/2012.</p> <p>אמנם, את ההמחאה לקופת הגמל פז שלח ב-10/7/2012. הקופה גם אישרה שההמחאה הגיעה אֵלֶיהָ ב-12/7/2012. ברם, התאריך הנקוב בהמחאה היה 18/7/2012. כלומר, ההמחאה אינה בְּרֵת פְּרָעוֹן ולא נִיִּתְנָת לְקִיבוֹל, אלא מתאריך זה.</p> <p>קופת הגמל לא יכולה לפרוע את ההמחאה בתוך 15 ימים מתום חודש 6/2012. לפיכך, פז לא שילם את התשלומים בזמן.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז, עובדת זרה מסין ("תושב חוץ זפאיי"), מועסקת כדין בענף המסעדות האתניות (האסיאתיות). שכרה קבוע - 12,360 ₪ בכל חודש (ליז עובדת 180 שעות בחודש).</p> <p>מהו סכום "היטל העסקת עובד זר" שיש לשלם בכל חודש בגין שכרה של ליז ?</p> <p>א. 1,854 ₪ ב. 1,236 ₪ ג. 0 ₪ ד. 2,472 ₪</p>	<p>שאלה מספר 24.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) - ס' 44, ס' 45. פקודת מס הכנסה - ס' 1 (הגדרות). טבלאות מס הכנסה - היטל על העסקת עובדים זרים.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 44(א) לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) -</p> <p>"עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991, למעט כל אחד מאלה:</p> <p>(1) עובד זר שפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994, חל עליו;</p> <p>(2) עובד זר המועסק כדין בישראל שהוא אזרח במדינה הגובלת בישראל והיוצא את ישראל, בדרך כלל בתום יום העבודה, למקום מגוריו באותה מדינה;</p> <p>(3) עובד זר המועסק כדין במתן טיפול סיעודי;</p> <p>(4) עיתונאי חוץ וספורטאי חוץ, כהגדרתם בסעיף 75א לפקודת מס הכנסה;</p> <p>(5) עובד זר שמשולמת לו, בעבור חודש עבודה, הכנסה בסכום השווה לפעמיים השכר הממוצע במשק, או הכנסה בסכום הגבוה מזה, ולגבי עובד זר המועסק פחות מ-180 שעות בחודש - הכנסה בסכום השווה למספר השעות שבו הוא עובד בחודש כשהוא מחולק ב-180 ומוכפל בסכום השווה לפעמיים השכר הממוצע במשק, או הכנסה בסכום הגבוה מזה;</p> <p>(6) עובד זר שנעברה נגדו עבירה לפי סעיף 203א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או עבירות נלוות, השווה במקלט לקרבנות סחר בתל-אביב-יפו, והעובד, במשך שהותו במקלט האמור.</p> <p>(7) עובד זר בעל אשרה ורישיון ישיבה שניתנו לו מכוח הסכם חופשת עבודה בין מדינת ישראל ובין מדינה אחרת המנוי בתוספת ונכללים בו תנאים כמפורט להלן (בחוק זה - הסכם חופשת עבודה), והוא מועסק בהתאם לתנאים שבהסכם:</p> <p>(א) הגעתו של העובד לישראל היא למטרת חופשה, ועבודתו בישראל היא מטרה משנית;</p> <p>(ב) התקופה המרבית לשהות העובד בישראל אינה עולה על 12 חודשים;</p> <p>(ג) התקופה המרבית להעסקת העובד אצל מעסיק מסוים אינה עולה על שלושה חודשים;</p> <p>(ד) העובד מבוטח בביטוח רפואי בכל תקופת שהותו בישראל;</p> <p>(ה) מספר העובדים המועסקים אינו עולה על מכסת עובדים מרבית לשנה.</p> <p>לפי ס' 44(ב) לחוק האמור, לכל מונח בפרק זה תהיה משמעות הנודעת לו בפקודת מס הכנסה, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.</p> <p>לפי ס' 1 לפקודת מס הכנסה, "השכר הממוצע במשק" - השכר הממוצע כפי שהוא מחושב לצורך גמלאות ודמי ביטוח לפי סעיף 2(ב) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], כפי שמפרסם המוסד לביטוח לאומי. השכר הממוצע האמור, נכון לשנת המס 2012 - 8,619 ₪ בחודש.</p> <p>לפי ס' 45(א) לחוק האמור - "מעסיק חייב בהיטל בשיעור של 20% מסך כל ההכנסה של עובד זר ששילם בשנת המס (בפרק זה - ההיטל) ואם העובד הזר מועסק על ידו לפי היתר להעסקת עובד זר בענפים אלה יהא שיעור ההיטל כמפורט להלן: בענף החקלאות - 10%, בענף המסעדות האתניות, בענף התעשייה או בענף הבניין - 15%."</p> <p>לליז משולמת, בעבור חודש עבודה, הכנסה בסכום נמוך מפעמיים השכר הממוצע במשק. $12,360 \text{ ₪} > 17,238 \text{ ₪} = 2 \times 8,619 \text{ ₪}$</p> <p>לפיכך, סכום "היטל העסקת עובד זר" שיש לשלם בכל חודש בגין שכרה של ליז - $12,360 \times 15\% = 1,854 \text{ ₪}$ שיעור ההיטל בענף המסעדות האתניות</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז התחילה לעבוד אצל מעבידה היחיד ב-1/1/2012. ב-1/7/2012 התחיל המעביד לבצע הפרשות עבורה לקרן פנסיה מקיפה, כמתחייב בצו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה, שהוראותיו חלות על הצדדים. ב-27/9/2012 ליז התפטרה מעבודתה.</p> <p>עם התפטרותה, המעביד מעביר לליז את הבעלות על קרן הפנסיה כולל כל מרכיביה.</p> <p>האם, בְּנִסְיֹבוֹת שְׂתוֹארוּ לְעִיל, עַל הַמַּעְבִּיד לְמַלֵּא טוֹפֵס 161 בְּשֵׁל פְּרִישָׁתָה זֶה שֶׁל לִיז? (בַּחֲרֵי אֵת הַמַּשְׁפָּט הַנֶּכּוֹן בִּיּוֹתֵר מִבֵּין הַמַּשְׁפָּטִים הַבָּאִים)</p> <p>א. לא, אֶלְא אִם כֵּן לִיז תִּמְשׁוֹךְ בַּעֲתִיד סְכּוּמִים חֲדָ-פַעֲמִיִּים מִקֶּרֶן הַפְּנִסְיָה. ב. לא, מֵאַחַר שֶׁהַמַּעְבִּיד לֹא שִׁלַּם לְלִיז מַעֲנֵק פְּרִישָׁה. ג. כן, מֵאַחַר שֶׁעַם פְּרִישָׁתָה זֶה, לְלִיז יֵשׁ זְכוּיּוֹת לְמַעֲנֵק או לְקִיצְבָה בְּגִין עֲבוּדָתָה. ד. כן, מֵאַחַר שֶׁעַל פִּי צו הַהֲרַחְבָה הָאִמּוֹר, לִיז זְכָאִית לְהַשְׁלֵמֹת פִּיצוּי פִּיטוּרִים בְּמִזְמוֹן.</p>	<p>שאלה מספר 25.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20. הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 11(ב) לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), מעביד ששילם מענק פרישה, יגיש לפקיד השומה, בצירוף לטופס 102 שהוא מגיש לחודש שבו שולם המענק, פרטים בטופס 161 על המענק ששילם, ואם מענק הפרישה שולם כאמור בתקנה 7(ב) יכלול טופס 161 גם פרטים על המענק כאמור ששולם מאת קופת גמל.</p> <p><i>לפי תקנה 7(ב)1 לתקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), "מעביד שאינו קופת גמל המשלם מענק פרישה, כאשר משולם מענק עקב אותה פרישה גם מאת קופת גמל, ינכה ממלוא המענק שהוא משלם, בעת תשלומו, מס כאילו היה משכורת בלתי קבועה".</i></p> <p>לפי הנחיות מס הכנסה, טופס 161 ימולא ע"י מעביד בשל כל עובד שכיר שפרש מעבודה, אם לעובד זכויות למענק (פיצויים), קיצבה או תגמולים בְּגִין עֲבוּדָתוֹ.</p> <p>בקרן הפנסיה נצברו בעד ליז זכויות למענק או קיצבה. לפיכך, על המעביד למלא טופס 161 בשל פרישתה זו.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

דיני עבודה

<p>ליז התחילה לעבוד אצל מעבידה ב-6/9/2007. ב-9/8/2011 ילדה בת בריאה ויצאה ל-26 שבועות חופשת לידה. ליז חזרה לעבודה ב-7/2/2012 (בתום חופשת הלידה). ב-4/9/2012 ליז שואלת אתכם, חשבי השכר, האם תוכל להתפטר מעבודתה על מנת לטפל בְּיֶלְדָתָה, כשלעניין חוק פיצויי פיטורים היא תיחשב כְּמְפוּטֶרֶת.</p> <p>האם, בנסיבות שלעיל, יראו לעניין חוק פיצויי פיטורים את התפטרותה ב-4/9/2012 כפיטורים? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, מאחר שלא עברו תשעה חודשים מתום חופשת הלידה. ב. כן, מאחר שלא עברו יותר משלושה עשר חודשים מיום שילדה. ג. לא, מאחר שעברו יותר מתשעה חודשים מיום שילדה. ד. לא, מאחר שעברו יותר משישה חודשים מתום חופשת הלידה.</p>	<p>שאלה מספר 26.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 7(א).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 7(א) לחוק פיצויי פיטורים - "התפטר עובדת, תוך תשעה חדשים מיום שילדה, על מנת לטפל בילדה - יראו לענין חוק זה את התפטרותה כפיטורים... "</p> <p>ליז ילדה ב-9/8/2011. מיום שילדה ועד 4/9/2012 חלפו מעט פחות מ-13 חודשים.</p> <p><u>מאחר שעברו יותר מתשעה חודשים מיום שילדה</u>, ליז איחרה את המועד הנקוב בס' 7(א) שלעיל.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>פז, יליד 20/4/1995, התחיל לעבוד אצל מעבידו החדש ב-8/7/2012, לתקופת עבודה קצובה של 6 שבועות.</p> <p>בתוך כמה זמן מהיום שהתחיל לעבוד אצלו, חייב המעביד למסור לפז "הודעה לעובד" על תנאי עבודתו? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא יאוחר משלושים ימי עבודה מהיום שפז התחיל לעבוד אצלו. ב. לא יאוחר משלושים ימים מהיום שפז התחיל לעבוד אצלו. ג. הוראות חוק הודעה לעובד לא חלות בנסיבות שתוארו בשאלה. ד. לא יאוחר משבעה ימים מהיום שפז התחיל לעבוד אצלו.</p>	<p>שאלה מספר 27.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) - ס' 1. חוק עבודת הנוער - ס' 1(א) (פירושים).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 1(א) לחוק עבודת הנוער: " בחוק זה - "ילד" פירושו - מי שעדיין לא מלאו לו 16 שנה; "צעיר" פירושו - מי שמלאו לו 16 אך עדיין לא מלאו לו 18 שנה; "נער" פירושו - ילד או צעיר; "</p> <p>לפז מלאו 17 שנה ב-20/4/2012. לפיכך, פז הינו "נער", כמשמעותו בחוק עבודת הנוער.</p> <p>לפי סעיף 1 לחוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) - "מעביד ימסור לעובד, לא יאוחר משלושים ימים מהיום שהעובד התחיל לעבוד אצלו, ואם היה העובד נער כהגדרתו בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן - נער) - לא יאוחר משבעה ימים, הודעה בכתב שבה יפרט את תנאי העבודה של העובד לפי הוראות חוק זה (בחוק זה - ההודעה)".</p> <p>לפי סעיף 9 לחוק - "הוראות חוק זה לא יחולו לגבי עובד שתקופת עבודתו אינה עולה על שלושים ימים, ואם היה העובד נער - אינה עולה על שבעה ימים."</p> <p>מאחר שפז הינו "נער", ותקופת עבודתו עלתה על שבעה ימים, מעבידו חייב למסור לו, לא יאוחר שבעה ימים מהיום שהתחיל לעבוד אצלו, "הודעה לעובד" על תנאי העסקתו.</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>קרוב משפחה (משמעותו בחוק הרלוונטי) של חלל מערכות ישראל, רשאי להיעדר מעבודתו ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה.</p> <p>כיצד יראו היעדרות זו של עובד זה מעבודתו? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. יראו עובד זה שנעדר מעבודתו פְּאִילו עָבַד.</p> <p>ב. היעדרות זו תיִזְקַף על חשבון תקופת המחלה הצבורה של העובד.</p> <p>ג. היעדרות זו תיִזְקַף על חשבון ימי החופשה המגיעים לעובד.</p> <p>ד. דין היעדרות זו כְּדִין חופשה ללא תשלום.</p>	<p>שאלה מספר 28.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל - ס' 4א.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 4א לחוק יום הזכרון לחללי מערכות ישראל:</p> <p>" (א) קרוב משפחה של חלל מערכות ישראל, רשאי להיעדר מעבודתו ביום הזכרון; לענין זה <u>יראו עובד שנעדר מעבודתו כאילו עבד</u>.</p> <p>(ב) לענין סעיף זה, "קרוב משפחה" - הורים, הורי הורים, בן זוג, ילדים, אחים ואחיות. "</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>פז לא מנהל רישום של מועדי החופשות שהוא נותן לעובדיו (פז אף לא מקפיד על עצם רישום הנוכחות שלהם). עם זאת, הוא מקפיד לפרט בתלושי השכר שלהם את מספר ימי החופשה שניתנו בתקופת התשלום, את יתרת ימי החופשה ואת דמי החופשה ששולמו.</p> <p>האם, בנסיבות שתוארו לעיל, רשאי מפקח עבודה בכיר שמינה שר התמ"ת לעניין פרק ב' לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה (הממונה), להטיל על פז עיצום כספי בשל אי ניהול פנקס חופשה לפי סעיף 26 לחוק חופשה שנתית? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אלא אם כן קיימת הוראה בחוזה אישי בין פז לבין עובדיו ולפיה העובד ויתר מראש על זכויותיו כלפי פז לפי החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה.</p> <p>ב. לא, אלא אם כן פז הוא "קבלן", "קבלן כוח אדם" או "מזמין שירות", כמשמעותם בחוק האמור.</p> <p>ג. לא, מאחר שפז פירט בתלושי השכר את מספר ימי החופשה שניתנו בתקופת התשלום, את יתרת ימי החופשה ואת דמי החופשה ששולמו.</p> <p>ד. כן, מאחר שפז לא ניהל פנקס חופשה או כל רישום סדיר אחר שבו נרשמו, ביחס לכל עובד, הפרטים שנקבעו בתקנות הרלוונטיות.</p>	<p>שאלה מספר 29.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>חוק חופשה שנתית - ס' 26. תקנות חופשה שנתית (פנקס חופשה) - תק' 1. חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה - ס' 3, תוספת שניה - חלק א' - ס' (1).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 26 לחוק חופשה שנתית:</p> <p>" (א) מעביד חייב לנהל פנקס חופשה שבו יירשמו ביחס לכל עובד הפרטים שייקבעו בתקנות. (ב) שר העבודה יקבע, בהודעה שתפורסם ברשומות, את סוגי המעבידים שעליהם יחול סעיף זה. (ג) בהודעה על פי סעיף קטן (ב) רשאי שר העבודה לקבוע שפנקס החופשה יהיה חלק מפנקס אחר שהמעביד חייב לנהל על פי חוק ששר העבודה ממונה על ביצועו. "</p> <p>לפי תקנה 1 לתקנות חופשה שנתית (פנקס חופשה) -</p> <p>" בפנקס החופשה יירשמו, לגבי כל עובד הזכאי לחופשה שנתית או לפדיון חופשה פרטים אלה:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) השם, שם האב ושם המשפחה; (2) מספר הזהות; (3) תאריך התחלת העבודה; (4) מועד החופשה שניתנה; (5) דמי החופשה ששולמו ותאריך התשלום; (6) תאריך בו חדל העובד לעבוד; (7) פדיון החופשה ששולם ותאריך התשלום. " <p>לפי ס' 3 לחוק חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה -</p> <p>" עשה מעביד או אדם אחר שחלה עליו חובה לפי הוראת חיקוק המנויה בתוספת השנייה (בפרק זה - מעביד), מעשה המהווה הפרה של הוראה כאמור, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי המפורט להלן:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) בשל הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת השנייה - 5,000 שקלים חדשים, ולגבי יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק, משלח יד או פעילות ציבורית - 2,500 שקלים חדשים. " <p>התוספת שנייה, חלק א' -</p> <p>" (1) גיהול פנקס חופשה לפי סעיף 26 לחוק חופשה שנתית; "</p> <p>פז לא מנהל רישום של מועדי החופשות שהוא נותן לעובדיו. לפיכך, הוא אינו ממלא את חובתו לפי ס' 26 לחוק חופשה שנתית. בשל כך, רשאי מפקח עבודה בכיר שמינה שר התמ"ת לעניין פרק ב' לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה (הממונה), להטיל על פז עיצום כספי.</p> <p>התשובה הנכונה היא: " כן, מאחר שפז לא ניהל פנקס חופשה או כל רישום סדיר אחר שבו נרשמו ביחס לכל עובד, הפרטים שנקבעו בתקנות הרלוונטיות. "</p> <p>¹ לפי ס' 2 לחוק האמור: "הממונה" - מפקח עבודה בכיר שמינה השר לעניין פרק ב'; "השר" - שר התעשייה, המסחר והתעסוקה.</p> <p align="right">תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז היא אלמנה + ילד אחד. שכר עבודתה ב-11/2012 - 8,372 ₪. שבוע לפני המועד לתשלום השכר קיבלה מקדמה בסך 2,966 ₪ על חשבון שכר עבודה זה.</p> <p>אם ליז חייבת למעבידה 19,952 ₪ על פי התחייבות בכתב, מהו, לפי חוק הגנת השכר, הסכום המרבי שניתן לנכות משכר עבודתה ב-11/2012, לכיסוי חוב זה?</p> <p>א. 4,988 ₪ ב. 5,406 ₪ ג. 2,093 ₪ ד. 1,352 ₪</p>	<p>שאלה מספר 30.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 1, ס' 25</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 1 לחוק הגנת השכר - "שכר עבודה" - לרבות תשלומים בעד חגים, פיריון עבודה ושעות נוספות ותשלומים אחרים המגיעים לעובד עקב עבודתו ובמשך עבודתו.</p> <p>"שכר עבודה" של ליז ב-11/2012 - 8,372 ₪</p> <p>לפי סעיף 25 לחוק -</p> <p>" (א) לא ינוכו משכר עבודה אלא סכומים אלה:</p> <p>...</p> <p>(6) חוב על פי התחייבות בכתב מהעובד למעביד, בתנאי שלא ינוכה על חשבון חוב כאמור יותר מרבע שכר העבודה;</p> <p>(7) מקדמות על חשבון שכר עבודה, אם אין המקדמות עולות על שכר עבודה בעד שלושה חדשים; עולות המקדמות על שכר עבודה לשלושה חדשים - חלות על היתרה הוראות פסקה (6). "</p> <p>המקדמה שקיבלה ליז שבוע לפני המועד לתשלום השכר לא עולה על שכר העבודה לשלושה חדשים, לפיכך, לא קיימת יתרה שהוראות פסקה 25(א)(7) חלות עליה.</p> <p>לפיכך, לא ינוכה על חשבון החוב יותר מ-2,093 ₪ ($8,372 \times 25\% =$ שכר העבודה)</p> <p>[הרחבת הסבר הפתרון: לא נכתב בשאלה כי שכר 11/2012 הוא שכרה האחרון של ליז. לפיכך, ההוראה שבסעיף 25(ב) לחוק הגנת השכר, לפיה "על אף האמור בסעיף קטן (א), חדל עובד לעבוד אצל המעביד, רשאי המעביד לנכות משכרו האחרון של עובד כל יתרה של חוב שהעובד חייב לו, לרבות מקדמות" לא רלוונטית למקרה זה.]</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

שאלה מספר 31.	<p>פז, עובד בשכר (שעתית), התחיל לעבוד ב-1/8/2011 במרפאה לטיפול בְּחִיּוֹת מְחֻמָּד. שבוע העבודה של פז, במקום עבודתו, הוא בן 5 ימים (ימים א'-ה'). [פז לא עובד בחגי ישראל].</p> <p>להלן רשימת אירועים ב-9/2012, מתוך דו"ח הנוכחות של פז -</p>		
14/9/12	יום ו	פז לא עבד	
15/9/12	שבת	פז לא עבד	
16/9/12	יום א	המרפאה היתה סגורה. פז הוצא לחופשה	
17/9/12	יום ב	פז לא עבד	עָרַב ראש השנה (1)
18/9/12	יום ג	פז לא עבד	ראש השנה (2)
19/9/12	יום ד	פז לא עבד	מ-19/9/12 ועד 24/9/12 פז נְעַדָּר עקב מחלה (נתן הודעה, מסר אישור מחלה לאותם ימים וקיבל דמי מחלה)
24/9/12	יום ב	פז לא עבד	
25/9/12	יום ג	פז לא עבד	עָרַב יום הכיפורים
26/9/12	יום ד	פז לא עבד	יום הכיפורים
27/9/12	יום ה	פז עבד	
<p>אם, לְמַעַט הימים שלעיל, פז לא הִחְסִיר ימי עבודה ב-9/2012, בְּעֵד כמה ימי חג היה על המעביד לשלם לו דמי חגים בתלוש 9/2012 ?</p>			
<p>א. 0 ימי חג. ב. 3 ימי חג. ג. 1 ימי חג. ד. 2 ימי חג.</p>			
פתרון			
סעיפים רלוונטיים צו הרחבה - הסכם מסגרת			
הסבר הפתרון			
<p>לפי סעיף 7 לצו הרחבה - הסכם מסגרת: " 7. דמי חגים</p> <p>א. עובד לאחר 3 חודשי עבודה במקום העבודה שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא בהסכמת המעביד, יהיה הזכאי לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי סוכות, 2 ימי פסח, חג שבועות ויום העצמאות).</p> <p>עובד לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת.</p> <p>ב. עובד חודשי לא יהיה זכאי לתשלום נפרד עבור ימי חג. "</p> <p>פז הוא עובד בשכר (שעתית) העובד במקום עבודתו יותר משלושה חודשים. לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים.</p> <p>ב-9/2012 חלו 3 ימי חג - 2 ימי ראש השנה ויום הכיפורים.</p> <p>פז נעדר מעבודתו יום לפני ראש השנה. ברם, מאחר שהמרפאה היתה סגורה ביזמת המעביד ופז הוצא לחופשה ביום זה, היעדרותו נחשבת כהיעדרות בהסכמת המעביד.</p> <p>גם ביום שלאחר ראש השנה פז נעדר מעבודתו. ברם, מאחר שנעדר עקב מחלה (מסר אישור מחלה) ביום זה, היעדרותו נחשבת כהיעדרות בהסכמת המעביד.</p> <p>לפיכך, פז זכאי לתשלום מלא בעבור 2 ימי חג ראש השנה.</p> <p>ביום שלפני יום הכיפורים פז נְעַדָּר ללא סיבה מוצדקת וללא הסכמת המעביד. בנסיבות אלו, הוא לא זכאי לדמי חגים בְּעֵד יום הכיפורים.</p> <p>לסיכום, פז זכאי לדמי חגים בעד 2 ימי חג (ראש השנה) בתלוש 9/2012.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>			

<p>פז התחיל לעבוד אצל מעבידו ב-1/2/2010. שכרו מִשְׁתַּלֵּם לו על בסיס של ימי עבודה. ב-1/8/2012 הודיע למעביד על התפטרותו, שתכנס לתוקף בְּתוֹם תקופת ההודעה המוקדמת על פי החוק.</p> <p>כמה ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, על פז לָתֵת למעבידו?</p> <p>א. 30 ימים. ב. 24 ימים. ג. חודש ימים. ד. 27 ימים.</p>	<p>שאלה מספר 32.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 1, ס' 4, ס' 5. חוק פיצויי פיטורים - ס' 12.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 1 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות: בחוק זה - "חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963; "עובד במשכורת", "עובד בשכר" - כהגדרתם בסעיף 12 לחוק פיצויי פיטורים;</p> <p>לְפִי ס' 12 לחוק פיצויי פיטורים - "עובד במשכורת" - עובד שעיקר גמול עבודתו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר; "עובד-בשכר" - עובד שאינו עובד במשכורת.</p> <p>שכרו של פז מִשְׁתַּלֵּם לו על בסיס של ימי עבודה. לְפִיכֶן, פז הוא "עובד-בשכר".</p> <p>ותק של פז - 30 חודשים, שהם שנתיים ו-6 חודשים. פז נמצא במהלך שנת עבודתו השלישית.</p> <p>לְפִי ס' 4 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - " עובד בשכר זָכָאי להודעה מוקדמת לפיטורים, כמפורט להלן: (1) במהלך שנת עבודתו הראשונה - של יום אחד בשל כל חודש עבודה; (2) במהלך שנת עבודתו השניה - של 14 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (3) במהלך שנת עבודתו השלישית - של 21 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (4) לאחר שנת עבודתו השלישית - של חודש ימים. "</p> <p>לְפִי ס' 5 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - "הוראות סעיפים 3 ו-4 יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על הודעה מוקדמת להתפטרות.</p> <p>לפיכך, לְפִי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, על פז לתת למעבידו הודעה מוקדמת להתפטרות של 24 ימים קלנדריים ($= 21 + 6 / 2$).</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז, עובדת גרושה בת 35, מתגוררת עם אמה האלמנה, בת ה-67, בביתה. בינואר 2012 חלתה האם והיתה, במשך 9 ימים, תלוייה לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום יום.</p> <p>לפי החוק הרלוונטי - כמה ימים בשנה של היעדרות (בהתקיים הכללים שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות), זכאית ליז לזקוף בשל מחלת אמה, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלה?</p> <p>א. עד 9 ימים ב. עד 7 ימים ג. עד 6 ימים ד. עד 8 ימים</p>	<p>שאלה מספר 33.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה) - ס' 1, ס' 2, ס' 3. תקנות דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 1 חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת הורה) - "עובד שלו או לבן זוגו הורה שמלאו לו 65 שנים (להלן - ההורה), זכאי לזקוף עד ששה ימים בשנה של היעדרות בשל מחלת ההורה, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלו, ובלבד שבן זוגו הינו עובד ושלא נעדר מעבודתו מכוח זכאותו לפי חוק זה".</p> <p>לפי ס' 2 לחוק - "שר העבודה והרווחה יתקין בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, כללים בדבר הוכחת מחלתו של ההורה ובדבר נחיצות היעדרותו של העובד לצורך הטיפול בהורה, ולענין היעדרות בשל מחלת הורהו של בן הזוג, כללים בדבר מסירת הודעות על ידי העובד ובן זוגו."</p> <p>לפי ס' 3 לחוק - " לענין חוק זה -</p> <p>(1) יראו כחולה - הורה שחלה והפך להיות תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום יום; ...</p> <p>(2) "פעולות יום יום" - כהגדרת מונח זה בסעיף 127 לפג לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968.</p> <p>כבת 67, מלאו לאמה של ליז 65 שנים זה מכבר. האם היתה חולה, כמשמעותה בחוק האמור. בהתקיים הכללים שקבע שר העבודה והרווחה בתקנות, זכאית ליז לזקוף עד ששה ימים בשנה של היעדרות בשל מחלת אמה, על חשבון תקופת המחלה הצבורה שלה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז עובדת במשרה מלאה אצל מעבידה הפרטי. על הצדדים חלות הוראות צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה. המעביד משלם דמי הבראה פעם בשנה, במשכורת אוגוסט. מאחר שהתחילה לעבוד ב-1/10/2010, עד 31/8/2012 לז לא קיבלה עדיין דמי הבראה במשך כל תקופת עבודתה.</p> <p>אם מחיר יום הבראה הוא 371 ₪, לפי צו ההרחבה הנ"ל, מהו סכום דמי הבראה המגיע לז במשכורת 8/2012 ?</p> <p>א. 3,895.50 ₪ ב. 3,926.42 ₪ ג. 3,710.00 ₪ ד. 4,081.00 ₪</p>	<p>שאלה מספר 34.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>עובד זכאי לחלק נְחָסִי של קצובת הבראה עבור חלק משנת עבודה בה עבד.</p> <p>ליז זְכָאִית לדמי הבראה בְּשָׁל כל תקופת עֲבוֹדָתָה - 23 חודשים.</p> <p>עבור שנת עֲבוֹדָתָה הראשונה יֵשׁ לשלם לז 5 ימי הבראה.</p> <p>עבור 11 חודשים בשנת עֲבוֹדָתָה השניה יֵשׁ לשלם לה 5.5 ימי הבראה.</p> <p>($5.5 = 12 \text{ חודשים בשנה} / 11 \text{ חודשים} \times 6 \text{ ימי הבראה}$)</p> <p>בסך הכל זְכָאִית לז ל-10.5 ימי הבראה בערך של 371 ₪ לכל יום.</p> <p>($10.5 = 5.5 \text{ ימי הבראה עבור } 11 \text{ חודשי עבודה בשנה שניה} + 5 \text{ ימי הבראה עבור שנה ראשונה}$)</p> <p>לפיכך, יֵשׁ לשלם לז קצובת הבראה בסך 3,895.50 ₪.</p> <p>($10.5 \text{ ימי הבראה} \times 371 \text{ תעריף ליום הבראה}$)</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 35.</p> <p>ליו, בת ה-23, מועסקת בְּמִשְׁרָה מְלֵאָה. גְּמוּל עֲבוֹדָתָה מְשֻׁלָּם לה על בְּסִיס של חודש. בחודש 12/2012 עבדה עבודה מְלֵאָה ולא נעדרה.</p> <p>תלוש 12/2012 של ליו (לפני בדיקת ההשלמה לשכר מינימום) הוֹרְכָב מהסכומים שְׁלֵהֶלֶן :</p> <p>1. שכר יסוד ₪ 4,107</p> <p>2. תוספת יוקר ₪ 74</p> <p>3. פְּרָמְיָה קְבוּעָה ₪ 125</p> <p>אם שכר המינימום לחודש למשרה מלאה הוא 4,300 ₪, מהו הסכום המְזַעְרִי שעל המעביד להוסיף לליו בתלוש 12/2012, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום?</p> <p>א. 193 ₪</p> <p>ב. 119 ₪</p> <p>ג. 0 ₪</p> <p>ד. 68 ₪</p>	
פתרון	
חוק שכר מינימום - ס' 2.	סעיפים רלוונטיים
<p>לְפִי ס' 2 לחוק שכר מינימום :</p> <p>" (א) עובד שמלאו לו 18 שנים (להלן - עובד) המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לחודש, שכר המינימום היומי או שכר המינימום לשעה, הכל לפי הענין.</p> <p>לְפִי ס' 3 לחוק שכר מינימום :</p> <p>" (א) השכר שיובא בחשבון לְעִנְיָן סעיף 2 יהיה שכר העבודה שמשלם מעביד לעובדו, בְּעֵד יום עבודה רגיל כנהוג במקום עבודתו.</p> <p>(ב) לְעִנְיָן סעיף קטן (א) יבואו בחשבון רכיבי השכר הבאים :</p> <p>(1) שכר יסוד או שכר משולב ;</p> <p>(2) תוספת יוקר אם איננה כלולה בשכר המשולב ;</p> <p>(3) תוספת קבועה המשתלמת לעובד עקב עבודתו,</p> <p>ואולם לא יובאו בחשבון תוספת משפחה, תוספת ותק, תוספת בשל עבודה במשמרות, פְּרָמְיָה מדודה, מוסכמת, קְבוּעָה או קבוצתית, משכורת י"ג, מענקים על בסיס שנתי, והחזר הוצאות לרבות הוצאות כלכלה, אש"ל ונסיעות שמשלם המעביד.</p> <p>(ד) לא היה שכרו של עובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בסעיף קטן (ב) ו-(2), או לפי חלק מהם, יחושב השכר לְעִנְיָן סעיף קטן (א) לפי שכר העבודה הרגיל ללא תוספות. "</p> <p>שכרה של ליו שיובא בחשבון לְעִנְיָן סעיף 2 לחוק שכר מינימום - 4,181 ₪ :</p> $4,181 = 4,107 + 74 \text{ תוספת יוקר} + 4,107 \text{ שכר יסוד}$ <p>סכום זה (4,181 ₪) ששולם ליו, בעד חודש עבודה מלאה, נמוך משכר המינימום לחודש.</p> <p>הסכום שעל המעביד להוסיף לליו בתלוש 12/12, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום :</p> $119 \text{ ₪} = 4,181 \text{ השכר שהובא בחשבון לְעִנְיָן סעיף 2 לחוק שכר מינימום} - 4,300 \text{ שכר המינימום}$ <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

שאלה מספר 36.

פז (עובד בשכר) אינו עובד בחגי ישראל. שבוע עבודתו, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (א'-ו'). ביום א' (8/4/12) התחיל לעבוד בשעה 4:20 בבוקר. ביום ב' (9/4/12) התחיל לעבוד ב-3:30 בבוקר. בכל שאר הימים בהם עבד באותו שבוע התחיל לעבוד בשעה 5:00 בבוקר. להלן סיכום שעות עבודתו בשבוע זה, שהחל ב-8/4/2012 והסתיים ב-13/4/2012:

יום	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	סה"כ
תאריך	8/4/12	9/4/12	10/4/12	11/4/12	12/4/12	13/4/12	
					ערב שביעי של פסח	שביעי של פסח	
					ערב חג	חג	
שעות עבודה	9	10	10	6	9	-	44

אם השכר הרגיל לשעת עבודה של פז הוא 24 ₪, מהו השכר שיש לשלם לו בעד שעות עבודתו בשבוע זה (ללא דמי חגים), לפי הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה?

- א. לא פחות מ-1,098 ₪
- ב. לא פחות מ-1,104 ₪
- ג. לא פחות מ-1,110 ₪
- ד. לא פחות מ-1,116 ₪

פתרון

חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 16, 18. צו הרחבה - הסכם מסגרת (2001).

סעיפים רלוונטיים

הסבר הפתרון

לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, לעובדים 6 ימים בשבוע - יום עבודה לא יעלה על 8 שעות עבודה. בעבודת לילה וביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג שהעובד אינו עובד בו, בין על פי חוק ובין על פי הסכם או נוהג, לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה ("יתחום יום עבודה").

לפי צו הרחבה בעניין קיצור שעות העבודה השבועיות, שבוע עבודה לא יעלה על ארבעים ושלוש שעות עבודה ("יתחום שבוע עבודה").

פז התחיל לעבוד ביום ב' בשעה 3:30 בבוקר. כלומר, שעתיים וחצי מתוך יום עבודתו היו בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00. לפיכך, פז עבד ביום זה ב"עבודת לילה" (שפירושה לפי חוק שעות עבודה ומנוחה - "עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22 ובין 06:00"). ביום זה לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה.

יום ה' הוא יום שלפני חג שהעובד אינו עובד בו. גם ביום זה לא יעלה יום עבודה על שבע שעות עבודה. **החישוב:**

יום	סה"כ שעות עבודה ביום	שעות עבודה רגילות	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	שעות נוספות 125%	שעות נוספות 150%
א	9.00	8.00	8.00	1.00	1.00	-
ב	10.00	7.00	15.00	3.00	2.00	1.00
ג	10.00	8.00	23.00	2.00	2.00	-
ד	6.00	6.00	29.00	-	-	-
ה (ערב חג)	9.00	7.00	36.00	2.00	2.00	-
ו (חג)	-	-	36.00	-	-	-
סה"כ שעות	44.00	36.00		8.00	7.00	1.00
תעריף לשעה		₪ 24.00			₪ 30.00	₪ 36.00
תשלום		864.00			₪ 210.00	₪ 1,110.00

תשובה ג.

<p>ליז עובדת בחצי משרה. בכל יום עבודה היא נוסעת ברכבה הפרטי למקום עבודתה ובחזרה לביתה, מרחק של קילומטר אחד לכל כיוון. ב-7/2012 עבדה 17 ימים ו-5 ימים היתה בחופשה. לפי הסכם העבודה של לוי, דמי נסיעות ישולמו לה לפי צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה. מחיר נסיעה בודדת באוטובוס בין ביתה לעבודתה - 6.60 ₪ לכל כיוון. מחיר כרטיס חופשי חודשי הכולל את אזור מגוריך ואת מקום עבודתה - 235 ₪.</p> <p>אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המרבי לפי ס' 2 לצו ההרחבה הנ"ל הוא 25.20 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם ללוי בגין חודש 7/2012?</p> <p>א. 0.00 ₪ ב. 224.40 ₪ ג. 235.00 ₪ ד. 112.20 ₪</p>	<p>שאלה מספר 37.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>חלקיות המשרה של לוי לא נוגעת לזכותה להשתתפות מעביד בהוצאות נסיעתה לעבודה.</p> <p>לפי ס' 3 בצו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה - "כל עובד הזקוק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו השתתפות עד המכסימום האמור בסעיף 2, בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה בעד כל יום עבודה בפועל בו השתמש בתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו".</p> <p>על פי ההלכה שנקבעה בפסיקה, "המעסיק לא נדרש לבדוק האם העובד נסע לעבודה ברכבו, באוטובוס, באופניים או לעיתים צעד ברגליו. כל שנדרש לבחון הוא האם העובד זקוק לתחבורה על פי אמות מידה אובייקטיביות של מרחק" [ע"ע 100/06 עיריית טירה נ' עבד אלרחמן קשוע].</p> <p>"אמת המידה המרכזית לצורך הקביעה האם התקיים "מבחן הזקקות" במקרה פלוני, היא במרחק שבין מעונו של העובד למקום עבודתו. ככל שלא הוכח אחרת, חזקה על עובד המתגורר במרחק שאינו עולה על 500 מטרים ממקום עבודתו, שהוא מרחק הליכה סביר, שאינו זקוק לתחבורה ציבורית. אמת המידה שעניינה במרחק בין המעון למקום העבודה, היא בבחינת "כלי עזר" לבחינת הזקקותו של אדם לתחבורה ציבורית, ומטבע הדברים קיימים חריגים לחזקה זאת, כגון עובדים המוגבלים בניידות... יתכן והמונח 'זקוק' יתפרש באופן שונה מעובד לעובד, בהתחשב בנסיבות מצבו, גילו, המרחק ממקום העבודה, המבנה הטופוגרפי במקום המגורים וכיוצא בזה" [ע"ע 100/06 עיריית טירה נ' עבד אלרחמן קשוע].</p> <p>המרחק שנמדד מביתה של לוי למקום עבודתה, קילומטר אחד, עולה על המרחק שניתן לטעון לגביו שהוא מצדיק הליכה רגלית. בהתאם להלכת קשוע" שהוזכרה לעיל, ליז נזקקת לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתה.</p> <p>ליז גם השתמשה בתחבורה (רכבה הפרטי) כדי להגיע למקום עבודתה.</p> <p>לפי ס' 2 לצו ההרחבה, שיעור החזר הוצאות הנסיעה מיום 01/01/2012 הוא עד 25.20 ₪ ליום עבודה.</p> <p>מחיר נסיעה באוטובוסים ציבוריים מביתה של לוי לעבודתה (נסיעות בודדות) - 13.20 ₪ בכל יום (6.60×2), שהם 224.40 ₪ עבור 17 ימי עבודה בפועל בהם לוי נזקקה לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתה.</p> <p>מחיר נסיעה ממקום העבודה לביתה, תוך שימוש בכרטיס חופשי חודשי הכולל את אזור מגוריה ואת מקום עבודתה - 235 ₪ בחודש 7/2012.</p> <p>לפיכך, סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם ללוי בגין חודש 7/2012:</p> <p>224.40 ₪ = (428.40 תקרה לפי צו ההרחבה ; 235 חופשי חודשי ; 224.40 נסיעות בודדות) min</p> <p align="right">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 38.</p> <p>בְּעֵד כָּל שְׁעַת עֲבוּדָה רִגִּילָה לִּזְי מִקְבֵּלֵת שִׁכָּר כְּדִלְהֶלֶן: 1. שִׁכָּר יִסוּד - 23.51 ₪ 2. תּוֹסֶפֶת מִשְׁמֵרוֹת - 8.55 ₪</p> <p>לִפִּי חוֹק שְׁעוֹת עֲבוּדָה וּמְנוּחָה, אִם לִזְי עֲבָדָה 4 שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת בְּיוֹם שַׁבָּת (יּוֹם הַמְּנוּחָה הַשְּׁבוּעִית שֶׁלָּהּ), כִּמָּה עַל הַמַּעְבִּיד לְשַׁלֵּם לָהּ בְּעֵד 4 שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת אִלּוּ שֶׁבָּאוּתוֹ יוֹם?</p> <p>א. לא פחות מ-264.50 ₪ ב. לא פחות מ-176.33 ₪ ג. לא פחות מ-240.45 ₪ ד. לא פחות מ-256.48 ₪</p>																																				
פֶּתוּר																																				
<p>חוֹק שְׁעוֹת עֲבוּדָה וּמְנוּחָה - ס' 16, ס' 17, ס' 18.</p>	סְעִיפִים רְלוּוֹנְטִיִּים																																			
<p>"שִׁכָּר רִגִּיל" שֶׁל לִזְי, הַמְּשַׁמֵּשׁ בְּסִיס לַחִישׁוֹב גְּמוּל שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת וְגְמוּל עֲבוּדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית:</p> <p>לִפִּי ס' 18 לַחוֹק שְׁעוֹת עֲבוּדָה וּמְנוּחָה - "לְעִנְיָן הַסְּעִיפִים 16 ו-17 "שִׁכָּר רִגִּיל" כּוֹלֵל כָּל הַתּוֹסְפוֹת שֶׁמַּעְבִּיד מְשַׁלֵּם לְעוֹבְדוֹ".</p> <p>סְכוּמָם שֶׁל הַרְכִּיבִים, "שִׁכָּר יִסוּד" ו-"תּוֹסֶפֶת מִשְׁמֵרוֹת", הַמְּשַׁתְּלָמִים לְלִזְי בְּעֵד כָּל שְׁעַת עֲבוּדָה רִגִּילָה - 32.06 ₪, הוּא "הַשִּׁכָּר הַרִגִּיל" לְעִנְיָן הַסְּעִיפִים 16 ו-17 לַחוֹק. (23.51 + 8.55 = 32.06)</p> <p>לִפִּי ס' 16(א) לַחוֹק שְׁעוֹת עֲבוּדָה וּמְנוּחָה - " הוֹעֵבֵד עוֹבֵד שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת, יִשְׁלַם לוֹ הַמַּעְבִּיד בְּעֵד שְׁתֵּי הַשְּׁעוֹת הַנוֹסְפוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת שֶׁבָּאוּתוֹ יוֹם שִׁכָּר עֲבוּדָה לֹא פָּחוֹת מִ-1% מֵהַשִּׁכָּר הַרִגִּיל, וּבְעֵד כָּל שְׁעָה נוֹסֶפֶת שֶׁאַחֲרֶיהֶן לֹא פָּחוֹת מִ-1½% מֵהַשִּׁכָּר הַרִגִּיל..."</p> <p>לִפִּי ס' 17 לַחוֹק שְׁעוֹת עֲבוּדָה וּמְנוּחָה -</p> <p>" (א) הוֹעֵבֵד עוֹבֵד בַּשְּׁעוֹת הַמְּנוּחָה הַשְּׁבוּעִית אוֹ בַּחֲלֵק מֵהֶן -</p> <p>(1) יִשְׁלַם לוֹ הַמַּעְבִּיד בְּעֵד שְׁעוֹת אֵלֶּה שִׁכָּר עֲבוּדָה לֹא פָּחוֹת מִ-1½% מִשְׁכָּרוֹ הַרִגִּיל..."</p>	הַסְּבֵר הַפֶּתוּר																																			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="3">סוּג תְּשׁוּלָּם</th> <th colspan="4">חִישׁוֹב תַּעְרִיף לְשַׁעָה</th> <th rowspan="3">כְּמוֹת שְׁעוֹת</th> <th rowspan="3">סוּכּוֹם לְתִשְׁלוּם</th> </tr> <tr> <th colspan="2">סַה"כ תְּשׁוּלָּם בְּעֵד כָּל שַׁעָה</th> <th rowspan="2">שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת עֲבוּדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית</th> <th rowspan="2">שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת</th> <th rowspan="2">שִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה</th> </tr> <tr> <th>שִׁיעוֹר הַתְּשׁוּלָּם בִּיחַס לְשִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה</th> <th>תַּעְרִיף לְשַׁעָה בְּשִׁיח</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית</td> <td>175%</td> <td>50%</td> <td>25%</td> <td>32.06 ₪</td> <td>2</td> <td>112.21 ₪</td> </tr> <tr> <td>ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית</td> <td>200%</td> <td>50%</td> <td>50%</td> <td>32.06 ₪</td> <td>2</td> <td>128.24 ₪</td> </tr> <tr> <td>סַה"כ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>4</td> <td>240.45 ₪</td> </tr> </tbody> </table>	סוּג תְּשׁוּלָּם	חִישׁוֹב תַּעְרִיף לְשַׁעָה				כְּמוֹת שְׁעוֹת	סוּכּוֹם לְתִשְׁלוּם	סַה"כ תְּשׁוּלָּם בְּעֵד כָּל שַׁעָה		שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת עֲבוּדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית	שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת	שִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה	שִׁיעוֹר הַתְּשׁוּלָּם בִּיחַס לְשִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה	תַּעְרִיף לְשַׁעָה בְּשִׁיח	ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית	175%	50%	25%	32.06 ₪	2	112.21 ₪	ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית	200%	50%	50%	32.06 ₪	2	128.24 ₪	סַה"כ					4	240.45 ₪	
סוּג תְּשׁוּלָּם		חִישׁוֹב תַּעְרִיף לְשַׁעָה						כְּמוֹת שְׁעוֹת	סוּכּוֹם לְתִשְׁלוּם																											
		סַה"כ תְּשׁוּלָּם בְּעֵד כָּל שַׁעָה		שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת עֲבוּדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית	שִׁיעוֹר תּוֹסֶפֶת שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת					שִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה																										
	שִׁיעוֹר הַתְּשׁוּלָּם בִּיחַס לְשִׁכָּר רִגִּיל לְשַׁעָה	תַּעְרִיף לְשַׁעָה בְּשִׁיח																																		
ש"נ ראשונה ושניה במנוחה שבועית	175%	50%	25%	32.06 ₪	2	112.21 ₪																														
ש"נ שלישית ואילך במנוחה שבועית	200%	50%	50%	32.06 ₪	2	128.24 ₪																														
סַה"כ					4	240.45 ₪																														
<p>לִפִּיכֵךְ, עַל הַמַּעְבִּיד לְשַׁלֵּם לְלִזְי, בְּעֵד 4 שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת אִלּוּ שֶׁעֲבָדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית (יּוֹם שַׁבָּת), סוּכּוֹם שֶׁלֹּא יַפְחַת מִ-240.45 ₪.</p> <p style="text-align: right;">תְּשׁוּבָה ג.</p>																																				

<p>פז התחיל לעבוד אצל מעבידו ב-2/9/2012 ועבד אצלו בִּרְצִיפוֹת עד שפוטר ב-31/12/2012. בשנת 2012 עבד 96 ימים בְּפוֹעֵל וניצל 3 ימי חופשה.</p> <p>אם שכר העבודה היומי הממוצע של פז הוא 267 ₪, מהו סכום פדיון החופשה שעל המעביד לשלם לו, לפי חוק חופשה שנתית?</p> <p>א. 267 ₪ ב. 801 ₪ ג. 534 ₪ ד. 694 ₪</p>	<p>שאלה מספר 39.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p align="center">חוק חופשה שנתית - ס' 1, ס' 3, ס' 10, ס' 13.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>שנת 2012 היא שנת עבודתו הראשונה.</p> <p>לפי ס' 3(א)(1) לחוק חופשה שנתית - אורך החופשה השנתית בְּעֵד שנת העבודה הראשונה הוא 14 ימים.</p> <p>[פז עבד לא פחות מ-75 ימים רצופים אצל מעביד אחד. גם אם היה עובד בשכר, הוראות ס' 3(א) לחוק חופשה שנתית היו חלות בעניינו.]</p> <p>הקשר המשפטי בִּין פז ומעבידו היה קיים בחלק משנת העבודה. בְּפוֹעֵל, עבד באותו חלק שנה 96 ימים.</p> <p>לפי ס' 3(ג)(2) לחוק, היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים בחלק משנת העבודה והעובד עבד בתוך אותו חלק שנה פחות מ-240 ימים - יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף 3(א) לחוק, כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.</p> <p>יחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240 הוא 0.4. (240 / 96)</p> <p>הכפלת 14 ימים ב-0.4 מניבה את התוצאה 5.6. חלק של יום חופשה לא יובא במנין. לפיכך, אורך החופשה השנתית לה זכאי פז, לפי חוק חופשה שנתית - 5 ימים.</p> <p>לפי ס' 13 לחוק חופשה שנתית - "חדל עובד לעבוד לפני שניתנה לו החופשה המגיעה לו עד ליום שבו חדל לעבוד, ישלם המעביד פדיון חופשה בסכום השווה לדמי החופשה שהיו משתלמים לעובד אילו יצא לחופשה ביום שבו חדל לעבוד".</p> <p>פז ניצל 3 ימי חופשה. לפיכך, ביום שבו חדל לעבוד נותרו לו 2 ימי חופשה. כלומר, אם היה יוצא לחופשה ביום זה, היו משתלמים לו דמי חופשה בעד 2 ימים.</p> <p>שכר העבודה היומי הממוצע של פז - 220 ₪.</p> <p>פדיון החופשה שעל המעביד לשלם לפז: $2 = 534$ ₪ = 2 ימי חופשה \times 267 שכר עבודה יומי ממוצע</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ליז התחילה לעבוד אצל מעבידה ב-1/3/2010. ב-1/9/2010 התחיל המעביד להפריש עבורה לקרן פנסיה מקיפה. שיעור הפרשת המעביד - 12% משכרה המלא של ליז. לפי ההסכם הקיבוצי החל על הצדדים, תשלומי המעביד לקרן הפנסיה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לליז, בגין השכר והתקופה שפגגים נעשתה ההפרשה.</p> <p>ב-30/11/2012 ליז פוטרה מעבודתה. שכרה המלא והקובע לענין חישוב פיצויי פיטורים - 9,800 ₪. הסכום שנצבר במרכיב פיצויי הפיטורים בקרן הפנסיה במועד הפיטורים - 16,105 ₪.</p> <p>מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעביד להשלים לליז לפי חוק פיצויי פיטורים (סכום מקורב)?</p> <p>א. 10,845 ₪ ב. 7,546 ₪ ג. 11,074 ₪ ד. 4,900 ₪</p>	<p>שאלה מספר 40.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 11(ה), ס' 12(א), ס' 14</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 14 לחוק פיצויי פיטורים - "תשלום לקופת תגמולים, לקרן פנסיה או לקרן כיוצא באלה, לא יבוא במקום פיצויי פיטורים אלא אם נקבע כך בהסכם הקיבוצי החל על המעביד והעובד ובמידה שנקבע, או אם תשלום כאמור אושר על ידי שר העבודה ובמידה שאושר".</p> <p>לפי ההסכם הקיבוצי החל על הצדדים, תשלומי המעביד לקרן הפנסיה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לליז, בגין השכר והתקופה שבגינם נעשתה ההפרשה.</p> <p>כלומר, הוראות סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים חלות על הצדדים.</p> <p>תקופת עבודה - 2.75 שנים בקירוב (1,006 ימים המתפרסים על פני 33 חודשים).</p> <p>תקופה בה חל ס' 14 לחוק פיצויי פיטורים ושולמו כספים לקרן פנסיה - 2.25 שנים. הרכיבים בגינם בוצעה ההפרשה לקרן הפנסיה: מלוא השכר.</p> <p>תשלומי המעביד לקרן הפנסיה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לליז, בגין השכר והתקופה שבגינם נעשתה ההפרשה.</p> <p>חישוב (מקורב):</p> <p>1. בעד חצי השנה הראשונה, שבה לא שולם לקרן הפנסיה, על המעביד להשלים -</p> $9,800 \times 0.5 \times 100\% = \underline{\underline{4,900}} \text{ ₪}$ <p>2. בעד 2.25 שנים, בהן שולמו כספים לקרן הפנסיה מכוח ההסכם הקיבוצי, כאשר תשלומים אלה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לליז, על המעביד להשלים 28% פיצויי פיטורים (100% - 72% = 28%)</p> $9,800 \times 2.25 \times 28\% = \underline{\underline{6,174}} \text{ ₪}$ <p>סה"כ על המעביד להשלים לליז (סכום מקורב)</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

ביטוח לאומי

<p>ליז, עובדת בשכר בת 24, פוטרה מעבודתה ב-25/3/2012 (יום א'), לאחר 3 חודשי עבודה, בלי שניתנה לה הודעה מוקדמת לפיטוריה. תלוש 3/2012 שְׁלָה הורכב מהרכיבים הבאים:</p> <p>1. שכר רגיל (215 ש"ח ליום x 15 ימי עבודה) 3,225 ש"ח 2. דמי נסיעות (השתתפות מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה) 378 ש"ח 3. פיצויי בְּשָׁל אי מתן הודעה מוקדמת, בְּעֵד הַתְּקוּפָה שְׁנִקְבָּעָה בְּחוֹק 645 ש"ח</p> <p>מהו שכרה של ליז בחודש 3/2012 החייב בדמי ביטוח לאומי?</p> <p>א. 3,870 ש"ח ב. 4,248 ש"ח ג. 3,225 ש"ח ד. 3,603 ש"ח</p>	<p>שאלה מספר 41.</p>
פתרון	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 344, ס' 348. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 – תק' 2. ס' 2(2) לפקודת מס הכנסה. הנחיות המוסד לביטוח לאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 344(א) לחוק הביטוח הלאומי - "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בְּעֵד החודש שקדם ל-1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה..."</p> <p>לפי סעיף 2(2)(א) לפקודת מס הכנסה, "הכְּנֶסֶת עֲבוֹדָה" היא:</p> <p>" השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לְרִבּוֹת תשלומים בְּשָׁל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אך לְמַעַט תשלומים קְאָמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בְּיַן שניתנו בכסף וּבְיַן בשווה כסף, בְּיַן שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; "</p> <p>לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה ממס לפי הפקודה למעט הכנסה לפי סעיף 9(5), (11) ו-12(1) לפקודה.</p> <p>כל הסכומים שנכללו בתלוש 3/2012 של ליז (שכר רגיל, דמי נסיעות ופיצוי בשל אי מתן הודעה מוקדמת) מהווים הכנסה לפי ס' 2(2) לפקודה, ולא נקבע בהנחיות המוסד לביטוח לאומי שהם פְּטוּרִים מדמי ביטוח.</p> <p>[הרחבת החסבר: לפי חוזר ביטוח 1373 של המוסד לביטוח לאומי מ-19.07.2008, תשלום לעובד שפוטר ללא הודעה מוקדמת בְּעֵד תקופה שנקבעה בחוק, חייב בתשלום דמי ביטוח (לאור ההלכה שנקבעה בע"ל (ארצי) 123/07 - המוסד לביטוח לאומי נ' יהודה זפריני וצבי קרויטרו).]</p> <p>סך הרכיבים החייבים בדמי ביטוח בתלוש 3/2012 של ליז - $3,225 + 378 + 645 = 4,248$ ש"ח</p> <p>השכר החייב בדמי ביטוח לא יעלה על ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח.</p> <p>שכרה של ליז החייב בדמי ביטוח: $\min(41,850; 4,248) = 4,248$ ש"ח</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>פז התחיל לעבוד אצל מעסיקו היחיד ב-9/2/1994. שכרו החודשי הרגיל - 11,130 ₪. בתלוש 7/2012 קיבל ממעסיקו, בְּנוֹסָף לשכרו החודשי הרגיל, דמי הבראה שנתיים בסך של 3,339 ₪ (בעד התקופה שמ-1/8/2011 ועד 31/7/2012).</p> <p>מְהִי הכנסתו של פז לְצוּרָף חישוב דמי ביטוח לאומי בְּעֵד חודש 7/2012 ?</p> <p>א. 11,408.25 ₪</p> <p>ב. 11,607.00 ₪</p> <p>ג. 11,130.00 ₪</p> <p>ד. 14,469.00 ₪</p>	<p>שאלה מספר 42.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בְּנוֹסָף לשכר החודשי הרגיל, לְרִבּוֹת תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולְמַעַט הפרשים".</p> <p>לְפִי התקנה שלעיל, דמי הבראה ששולמו לפז, הם "תשלום נוסף".</p> <p>לְפִי תקנה 5 לתקנות, על תשלום נוסף יחולו, לְעִנְיָן תשלום דמי ביטוח, הוֹרָאוֹת אלה:</p> <p>" (1) אם שיעורו 25% או יותר מהשכר החודשי הרגיל של עובד יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן – חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בְּעֵד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים".</p> <p>(2) אם שיעורו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. "</p> <p>שיעורו של "התשלום הנוסף" שקיבל פז הוא 30% מהשכר החודשי. ($3,339 / 11,130 = 30\%$)</p> <p>מאחר ששיעורו של "התשלום הנוסף" אינו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, ומאחר שפז עבד לא פחות מ-11 חודשים שקדמו לחודש בו שולם, יחולו עליו, לְעִנְיָן תשלום דמי ביטוח, הוראות תקנה 5(1) שלעיל.</p> <p>"התשלום הנוסף" יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו.</p> <p>הכנסתו של פז לְצוּרָף חישוב דמי ביטוח לאומי בְּעֵד חודש 7/2012 -</p> <p>11,408.25 ₪ $(3,339 / 12 + 11,130)$ שכר רגיל</p> <p>תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שכרה של ליז, בת ה-30, משתלם לה על בסיס של שעות עבודה. תלוש 8/2012 שְׁלָה, אצל מעסיקה היחיד, הורכב מהרכיבים הבאים:</p> <p>1. שעות עבודה רגילות (165 שעות \times 196 ש"ל לשעה) ₪ 32,340 2. שעות נוספות 125% (24 שעות \times 245 ש"ל לשעה) ₪ 5,880 3. שווי רכב צמוד ₪ 5,490</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי המעסיק, בְּגִין שכר 8/2012 של ליז (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 7,258 ₪ ב. 6,925 ₪ ג. 5,225 ₪ ד. 6,275 ₪</p>	<p>שאלה מספר 43.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>סך הרכיבים החייבים בדמי ביטוח בתלוש 8/2012 - $32,340 + 5,880 + 5,490 =$ ₪ 43,710</p> <p>שכרה של ליז החייב בְּדָמֵי ביטוח: $41,850 = (43,710 ; 41,850$ הכנסה מְרַבֵּית לענין ד.ב.) min</p> <p>חישוב דמי הביטוח:</p> <p>359.38 ₪ $= 5,171 \times 6.95\%$ הכנסה מְרַבֵּית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת</p> <p>$6,565.54$ ₪ $= (5,171$ ד.ב. בשיעור המופחת - $41,850$ השכר החייב בדמי ביטוח) $\times 17.90\%$</p> <p>$6,924.92$ ₪</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי מעסיקה של ליז, בְּגִין שכר 8/2012 (סכום מעוגל) - 6,925 ₪.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 44.</p>	<p>פז, בן ה-25, עובד כשכיר אצל שני מעסיקים. שכר 9/2012 של פז אצל כל אחד מהם:</p> <p>1. מעסיק עיקרי - 3,894 ₪.</p> <p>2. מעסיק משני - 3,275 ₪.</p> <p>פז לא עשה תיאום דמי ביטוח, ומעסיקו המשני לא ערך עבורו תיאום כזה.</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי המעסיק המשני, בגין שכר 9/2012 של פז (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 506 ₪</p> <p>ב. 668 ₪</p> <p>ג. 586 ₪</p> <p>ד. 228 ₪</p>
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח.</p> <p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים).</p> <p>תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים).</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים) - מעביד שתקנה 5(א) או (ה)1 לתקנות הניכוי חלות לגביו, ינכה דמי ביטוח בשיעור מלא גם מחלק השכר של העובד, שאינו עולה על 60% השכר הממוצע, כאמור בסעיף 342(ה)3 לחוק הביטוח הלאומי. "תקנות הניכוי" הן תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים), התשנ"ג-1993.</p> <p>על המעסיק המשני חלה תקנה 5(א) ל"תקנות הניכוי" ("מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת בעד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המרבי").</p> <p>פז לא מסר למעביד אישור תיאום דמי ביטוח. כמו כן, לא בוצע תיאום דמי ביטוח בידי מעסיקו המשני. לפיכך, לא חלות לגבי פז הוראות תקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים). לפיכך, על המעסיק המשני לנכות מפז דמי ביטוח בשיעור מלא גם מחלק שכרו, שאינו עולה על 60% השכר הממוצע.</p> <p>חישוב דמי הביטוח שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי המעסיק המשני:</p> <p>שכר חייב בדמי ביטוח: $3,275 = \min(41,850; 3,275)$ הכנסה מרביית לענין ד.ב.</p> <p>סך דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות אשר ינוכה משכרו של פז בחודש זה אצל המעסיק המשני (ללא תיאום דמי ביטוח): $393.00 = 3,275 \times 12\%$ ד.ב. בשיעור המלא</p> <p>לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כאילו הוא בלבד היה מעבידו..."</p> <p>חלק המעסיק בדמי הביטוח, שישלם המעסיק המשני:</p> <p>$112.99 = 393.00 \times 3.45\%$ $112.99 = \min(5,171; 3,275)$ ההכנסה המרביית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על המעסיק המשני, בגין שכר 12/2012 של פז (סכום מעוגל): 506 $393.00 + 112.99 = 505.99$</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>

<p>פז נמצא, בְּהִסְקָמַת מעבידו, בחופשה ללא תשלום של 2 חודשים קְלִנְדְרִיים רְצוּפִים. פז לא עובד באותו זמן אצל מעביד אחר, אך הוא ממשיך לעבוד כעצמאי (עסק של פז) גם באותם חודשים.</p> <p>האם המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בְּעֵד פז, בְּעֵד תקופת חל"ת זו? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא. מעבידים פטורים מתשלום דמי ביטוח בעד עובדים הנמצאים, בהסכמתם, בחל"ת.</p> <p>ב. כן, אך המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע מִפְנֵי פז את דמי הביטוח ששילם קְאָמֹר.</p> <p>ג. לא, מאחר שבאותו זמן פז הוא עובד עצמאי.</p> <p>ד. כן, מאחר שפז לא עובד באותו זמן אצל מעביד אחר.</p>	<p>שאלה מספר 45.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) - תק' 6.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי תקנה 6(א) לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) -</p> <p>"(א) עובד הנמצא בהסכמת המעביד בחופשה ללא תשלום לפחות חודש קלנדרי ובאותו זמן אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי - חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח במועדי התשלום כאמור בסעיף 353 לחוק, בְּעֵד תקופה שלא תעלה על שני חדשים קלנדריים רצופים שבהם היה המבוטח בחופשה כאמור.</p> <p>(ב) שיעור דמי הביטוח הוא כנקוב בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 של לוח י' לחוק לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א לחוק.</p> <p>(ג) המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.</p> <p>(ד) הוראות סעיף 342(ג) לחוק לא יחולו לגבי מעביד החייב בתשלום דמי הביטוח כאמור בתקנת משנה (א)."</p> <p>לפיכך, המעביד לא חייב בתשלום דמי ביטוח בעד פז, בעד תקופת חל"ת זו, מאחר שבאותו זמן פז הוא עובד עצמאי.</p> <p align="right">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>פז, איש המכירות בן ה-40, פוטר מעבודתו ב-5/3/2012 והיה למובטל, לראשונה בחייו. ב-540 הימים שקדמו לפיטוריו שולמו עבורו דמי ביטוח בעד 364 ימים.</p> <p>האם פז השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, אָבַל אֵדן וְרַק אִם שָׁכְרוּ חוֹשֵׁב עַל בְּסִיס יוֹמֵי (שְׂכִיר יוֹם).</p> <p>ב. לא. פז לא השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה.</p> <p>ג. לא, אלא אם כן נכללו בתקופת האכשרה, ללא תשלום דמי ביטוח, ימי אבל, מילואים או מחלה.</p> <p>ד. כן. פז השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה.</p>	<p>שאלה מספר 46.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 161.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי סֵעִיף 160(א) לחוק הביטוח הלאומי - " דמי אבטלה ישולמו למבוטח שהוא מובטל, אשר השלים את תקופת האכשרה כמוגדר בסעיף 161 ומלאו לו 20 שנים (בפרק זה - זכאי), וטרם הגיע לגיל הקבוע לגביו, בהתאם לחודש לידתו, בחלק ב' בלוח א' "</p> <p>לְפִי סֵעִיף 161 לחוק הביטוח הלאומי, נכון ל-5/3/2012 -</p> <p>" (א) לענין סימן זה, תקופת האכשרה לגבי תקופת אבטלה פלונית היא אחת מאלה:</p> <p>(1) 360 ימים שבעדם שולמו דמי ביטוח אבטלה בתוך 540 הימים בתכוף לתאריך הקובע;</p> <p>(2) היה שכרו של הזכאי מחושב על בסיס יומי (בפרק זה - שכיר יום), דיו ששולמו דמי ביטוח אבטלה בעד 300 ימי עבודה בתוך 540 הימים האמורים.</p> <p>... "</p> <p>לְפִיכֵךְ, נִכּוֹן ל-5/3/2012, בֵּין אִם שָׁכְרוּ חוֹשֵׁב עַל בְּסִיס יוֹמֵי ("שְׂכִיר יוֹם") וּבֵין אִם חוֹשֵׁב עַל בְּסִיס חוֹדְשִׁי, פז השלים את תקופת האכשרה לגבי תקופת האבטלה האמורה.</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>פז עובד כשכיר אצל מעבידו היחיד זה שנתיים. ב-1/11/2012 נפגע תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו. עקב הפגיעה לא היה מסוגל לעבוד 13 ימים בְּנוֹסֵף על יום הפגיעה. הפגיעה הוֹפְרָה על יְדֵי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה.</p> <p>הכנסתו של פז בשלושה החודשים שקדמו ל-1/11/2012:</p> <table border="1" data-bbox="386 321 959 394"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>8/2012</th> <th>9/2012</th> <th>10/2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 26,657</td> <td>₪ 26,915</td> <td>₪ 24,068</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום דמי הפגיעה לו זכאי פז?</p> <p>א. 9,489 ₪ ב. 7,117 ₪ ג. 11,215 ₪ ד. 8,411 ₪</p>	חודש	8/2012	9/2012	10/2012	הכנסה	₪ 26,657	₪ 26,915	₪ 24,068	<p>שאלה מספר 47.</p>
חודש	8/2012	9/2012	10/2012						
הכנסה	₪ 26,657	₪ 26,915	₪ 24,068						
<p align="center">פתרון</p>									
<p>חוק הביטוח הלאומי, סימן ד': דמי פגיעה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>								
<p>לפי סעיף 93(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לְעִבּוֹדְתוֹ ואף לא לעבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אֶלָּא אם כן לא היה המבוטח מסוגל לעבודה קְאָמור שנים עשר ימים לפחות בְּנוֹסֵף על יום הפגיעה".</p> <p>מֵאַחַר שפז היה בלתי כשיר לעבודה במשך 13 ימים שלאחר יום הפגיעה, ישולמו לו דמי פגיעה גם בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה.</p> <p>כלומר, פז יקבל דמי פגיעה בְּעֵד כל 13 הימים.</p> <p>לפי ס' 98 לחוק הביטוח הלאומי, שכר העבודה הרגיל הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שְׁבָעֵדוֹ מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.</p> <p>שכר העבודה הרגיל של פז: $862.67 ₪ = (24,068 + 26,915 + 26,657) / 90$</p> <p>לפי ס' 97(א) לחוק, דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח (אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום בסיסי 1 כפול 5, כשהוא מחולק ב-30).</p> <p>דמי הפגיעה ליום: $647 ₪ = 862.67 \times 75\%$</p> <p>נוודא שדמי הפגיעה לא עולים על התקרה: $1,059.38 > 647 ₪$ תקרה $(8,475 \times 5 \times 75\% / 30)$</p> <p>סה"כ דמי הפגיעה להם זכאי פז: $8,411 ₪ = 13 \times 647$</p> <p align="right">תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>								

<p>שאלה מספר 48.</p>	<p>ליז עובדת אצל מעסיקה היחיד זה שנתיים. ב-14/10/2012 יצאה ל-11 ימי מילואים. להלן פרטי הכנסתה ב-6 החודשים שקדמו ל-1/10/2012:</p> <table border="1" data-bbox="228 260 1114 369"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>4/2012</th> <th>5/2012</th> <th>6/2012</th> <th>7/2012</th> <th>8/2012</th> <th>9/2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ימי עבודה</td> <td>20</td> <td>15</td> <td>22</td> <td>16</td> <td>11</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>הכנסה</td> <td>ש"ח 6,281</td> <td>ש"ח 5,278</td> <td>ש"ח 6,387</td> <td>ש"ח 5,137</td> <td>ש"ח 3,978</td> <td>ש"ח 4,387</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום תגמול המילואים לו זכאית ליז בעד תקופת מילואים זו (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 2,391 ש"ח ב. 2,570 ש"ח ג. 2,512 ש"ח ד. 2,244 ש"ח</p>	חודש	4/2012	5/2012	6/2012	7/2012	8/2012	9/2012	ימי עבודה	20	15	22	16	11	12	הכנסה	ש"ח 6,281	ש"ח 5,278	ש"ח 6,387	ש"ח 5,137	ש"ח 3,978	ש"ח 4,387
חודש	4/2012	5/2012	6/2012	7/2012	8/2012	9/2012																
ימי עבודה	20	15	22	16	11	12																
הכנסה	ש"ח 6,281	ש"ח 5,278	ש"ח 6,387	ש"ח 5,137	ש"ח 3,978	ש"ח 4,387																
	פתרון																					
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק הביטוח הלאומי, פרק י"ב: תגמולים למשרתים במילואים.</p>																					
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי סעיף 271(א) לחוק הביטוח הלאומי, הימים בעדם ישולם תגמול למשרת במילואים:</p> <p>(1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים;</p> <p>(2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>ליז שירתה 11 ימים, שהם תקופה אחת בת 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של 4 ימים. לפי סעיף 271(א)(2), אם "יתרת ימי השירות" פחתה משישה ימים, יקבל בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>לפיכך, ליז זכאית לקבל תגמול מילואים בעד 12.6 ימי מילואים $(7 + 4 \times 1.4 = 12.6)$ חישוב סכום ההכנסה לענין תגמולי המילואים:</p> <p>לפי ס' 273 לחוק הביטוח הלאומי:</p> <p>" (א) (1) שכר העבודה הרגיל של עובד... הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים...; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.</p> <p>(2) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש; (5,692 ש"ח נכון ל-2012)</p> <p>(ב) לענין סעיף 272, מי שברבע השנה עבד פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל או הכנסתו הממוצעת, לפי הענין, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, והוראות סעיף קטן (א)(2) יחולו לגבי כל חודש שבחר לעצמו כאמור; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, יוגדלו שכר העבודה הרגיל וההכנסה הממוצעת בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90."</p> <p>ברבע השנה שקדם ל-1/10/2012, ליז עבדה 39 ימים $(12+11+16)$, כלומר, פחות מ-60 ימים. סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחרה לעצמה, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> $\max(6,387; 5,692) + \max(5,278; 5,692) + \max(6,281; 5,692) = 18,360$ <p>נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של ליז: $18,360 / 90 = 204$ ש"ח</p> <p>חישוב התגמול ליום:</p> <p>לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל.</p> <p>לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מ"הסכום הבסיסי לחודש", מחולק בשלושים, כלומר 189.73 ש"ח) ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,395).</p> <p>התגמול ליום: $204 = \max [\min (204; 1,395) ; 189.73]$ התגמול המזערי; 204 שכר רגיל</p> <p>תוצאה: ליז זכאית לתגמול בסך 2,570 ש"ח בעד תקופת שירותה במילואים.</p> <p>$2,570.40 = 204 \times 12.6$ ימים \times התגמול ליום</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>																					

<p>שאלה מספר 49.</p>	<p>פז פוטר מעבודתו ב-1/11/2012, ביום שבו ניתן צו פירוק נגד החברה בה עבד. מפרק החברה קבל את תביעתו של פז לגבי חובות בעד שכר עבודה ופיצויי פיטורים. המוסד לביטוח לאומי אישר את זכאותו של פז לגמלה לעובד לפי פרק ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד.</p> <p>אם חוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים שאושר, בעד 12 החודשים האחרונים שקדמו לפיטוריו, עמד על 104,292 ₪, ו"הסכום הבסיסי" לענין חישוב הגמלה המרבית הוא 8,370 ₪, מהי הגמלה לעובד שישלם המוסד לביטוח לאומי לפז?</p> <p>א. 104,292 ₪ ב. 112,983 ₪ ג. 100,440 ₪ ד. 108,810 ₪</p>
	<p>פתרון</p>
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ח': ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד, ס' 183.</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי ס' 183 לחוק הביטוח הלאומי - "הגמלה שתשולם לפי פרק זה לעובד תהיה סכום חוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים שמעבידו חייב לו, עד סכום שלא יעלה על הסכום הבסיסי כפול 13 לגבי כל עובד, בכפוף להוראות סעיף 189(ב), ובלבד שחוב שכר העבודה כאמור לא ישולם בעד תקופה שלפני 12 החודשים שקדמו בתכוף למועד שבו נותקו יחסי עובד ומעביד, או למועד מתן צו לפי הוראות סעיף 182, לפי המוקדם מביניהם".</p> <p>הגמלה המרבית לעובד בעד חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים, לפי פרק ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד:</p> <p>$108,810 \text{ ₪} = 8,370 \times 13$ (הסכום הבסיסי (3))</p> <p>השוואה לחוב שכר העבודה ופיצויי הפיטורים בפועל:</p> <p>$108,810 \text{ ₪} < 104,292 \text{ ₪}$ חוב בפועל</p> <p>הגמלה שישלם המוסד לביטוח לאומי לפז בעד חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים - 104,292 ₪.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>

<p>פז, מתכנת המחשבים, הוא "home worker", המבצע בביתו עבודות עבור בית המסחר של ליו, על פי הזמנה של ליו. עבור עבודתו פז מקבל תשלום מליו. פז עובד אך ורק בביתו, עוסק במשקלך קדו כ-40 שעות בשבוע בממוצע, ומתקיימים לגביו תנאי ההגדרה של עובד עצמאי בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.</p> <p>האם, לפי צו הביטוח הלאומי הרלוונטי, לעניין חוק הביטוח הלאומי, פז נחשב כעובד של ליו? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מביין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן. פז נחשב, לענין חוק הביטוח הלאומי, כעובד של ליו. ב. כן, אבל אך ורק אם נערך בין פז לליו הסכם עבודה מראש לתקופה של רבע שנה לפחות או לסדרה של 7 עבודות. ג. לא. פז לא נחשב, לענין חוק הביטוח הלאומי, כעובד של ליו. ד. לא, ובלבד שגמול העבודה אינו משתלם לו על בסיס של יחידת זמן.</p>	<p>שאלה מספר 50.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), מבוטח המבצע עבודות בביתו על פי הזמנה כנגד תמורה (home worker), בכל תנאי העסקה, ובלבד שהוא עובד אך ורק בביתו, ייחשב לענין החוק כעובד עצמאי, ובלבד שמתקיימים לגביו תנאי הגדרה של עובד עצמאי בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי.</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>